

URADNI VES

OKRAJA NOVO MESTO

Študijska knjižnica

NOVO MESTO

Leto III.

V Novem mestu, dne 15. avgusta 1958

Štev. 13

VSEBINA

151. Odlok OLO Novo mesto o družbenem planu okraja Novo mesto za leto 1958 Občinski ljudski odbori 152. Statut občine Šentjernej 153. Odlok ObLO Kostanjevica-Podbočje o podeljevanju socialnih podpor 154. Odlok ObLO Straža-Toplice o podeljevanju socialnih podpor	155. Odlok ObLO Trebnje o ustanovitvi sklada za štipendije 156. Odlok ObLO Trebnje o potrditvi zaključnega računa za leto 1956 Gospodarske organizacije in zavodi 157. Bilanca podjetja »Kremen« Novo mesto za leto 1957

151.

Na podlagi 16. in 64. člena Zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 19-89/52) in 3. točke 26. člena Statuta okraja Novo mesto (Uradni vestnik okraja Novo mesto št. 42-4/57) je Okrajni ljudski odbor Novo mesto na seji okrajnega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 12. aprila 1958 izdal

ODLOK

o družbenem planu okraja Novo mesto za leto 1958

I. DEL

OSNOVNE NALOGE IN SMERNICE GOSPODARSKEGA RAZVOJA V LETU 1958

Osnovne naloge za leto 1958 izhajajo iz perspektivnih smotrov gospodarskega razvoja okraja. Le-ti slonijo na doseženih rezultatih zadnjih let, zlasti pa na predvideni gospodarski politiki v razdobju od leta 1957 do 1961.

Na tej podlagi se postavljajo za leto 1958 predvsem naslednje naloge:

1. Nadaljno povečanje proizvodnje in s tem v zvezi povečanje narodnega dohodka za 26 % v primerjavi z doseženimi rezultati v letu 1957.

2. Zvezni in republiški družbeni plan predvidevata občutno znižanje deficita v plačilni bilanci. V letu 1957 je bil sicer dosežen znaten vzpon v izvozu, vendar je treba izvoz krepiti tudi v letu 1958. V tem letu imamo vse možnosti, da uveljavimo naše proizvode na zunanem tržišču. Zato predvidevamo izvoz pri podjetjih Novoles, Novoteks, Beti. Belt, Tovarna šivalnih strojev Mirna, Tovarna perila Novo mesto ter Tovarna obutve Novo mesto, vendar tako, da ne

bo s tem prizadeto notranje tržišče. Uveljaviti je treba možnosti kooperacij za izvoz.

3. Kot je ena izmed osnovnih nalog ekonomske politike FLRJ povečanje osebne potrošnje in življenjske ravni tako tudi okrajni družbeni plan predvideva, da bo možno osebno porabo povečati le s povečanjem produktivnosti dela. V zvezi s tem bodo morale naše gospodarske organizacije urediti ustrezno notranjo razdelitev ustvarjenega dohodka, urediti analitično oceno delovnih mest, tarifne pravilnike, norme in premijske sisteme. Vse to pa mora sloneti na dejanskih uspehih posameznikov. Pri delitvi ustvarjenega dohodka naj se gospodarske organizacije povezujejo medsebojno, v cilju izgradnje stanovanj, komunalnih del in uslug.

4. Z medsebojnim povezovanjem sredstev naših gospodarskih organizacij bo možno doseči razširitev obstoječih ali novih manjših obratov gospodarskega značaja.

5. Občinski ljudski odbori naj začne v letu 1958 urejevati trgovsko in gostinsko-turistično mrežo ter obrtno-uslužnostne delavnice.

6. V zvezi z osnovnimi nalogami zveznega družbenega plana za leto 1958 kakor tudi republiškega, predvideva tudi okrajni družbeni plan, da bo višina izdatkov za splošno družbene potrebe ostala na ravni preteklega leta. Okrajni in občinski odbori morajo pri politiki izdatkov za splošno družbene potrebe izdatke vsklajevati z naraščajočim narodnim dohodkom in jih povečevati v nekem gospodarskem razmerju. Dosedanja praksa kaže obratno. Izdatki za splošno družbene potrebe so se povečevali brez ekonomske povezave s porastom dohodkov. Ker je težišče perspektivnega razvoja v povečanju življenjske ravni in v zvezi s tem v graditvi objektov druž-

benega standarda, bodo morali občinski ljudski odbori zagotoviti čimveč sredstev za razvoj družbenega standarda. To pa narekuje varčevanje izdatkov na vseh ostalih področjih. OLO kot nadzorni organ občinskih ljudskih odborov mora paziti, da ObLO to politiko tudi v svojih družbenih planih in razdelitvi sredstev upošteva.

7. Politika skladov mora v letu 1958 zaradi minimalnih sredstev in velikih potreb težiti predvsem za tem, da se z udeležbo na natečajih, tako zveznih kot republiških, jačajo. Sredstva naših skladov morajo služiti le za soudeležbo in pologe.

I. poglavje

Skupni družbeni proizvod in narodni dohodek

Če primerjamo doseženi družbeni proizvod in narodni dohodek zadnjih treh let s predvidenim planom za leto 1958, dobimo sledečo sliko, izkazano v indeksih:

	1955		1956		1957		1958	
družbeni proizvod	100	115	123	145	136	123		
narodni dohodek	100	114	121	145	139	126		

Iz te razpredelnice vidimo, da se bo dvignil družbeni proizvod v letu 1958 za 23 % v primerjavi z ocenjeno lansko realizacijo, dočim se poveča narodni dohodek za 26 %. Ta dvig je relativno velik, saj dosežemo v letošnjem letu na enega prebivalca 93.913 din družbenega proizvoda ali za 23 % več kot lani. Pregled gibanja družbenega proizvoda v planskem letu ob primerjavi z doseženimi uspehi v zadnjih letih, nam da sledečo sliko:

	Indeksi					
	1955		1956		1957	
Panoga						
gospodarstva	1956	1957	1958	1956	1956	1957
Industrija	1,624.001	1,821.355	2,664.753	111	163	146
Kmetijstvo	3,133.683	3,447.052	3,860.699	110	123	112
Gozdarstvo	236.007	221.223	259.712	94	110	117
Gradben.	284.799	394.000	609.262	138	214	155
Promet	224.699	240.000	251.980	107	112	105
Trgovina	187.700	214.693	237.559	114	127	110
Gostinstvo	76.216	76.362	83.107	100	109	109
Obrt	357.447	345.069	406.415	97	114	118
Kom. dejav.	18.752	29.643	40.671	158	217	137
Podjetje						
za int. usluge	16.522	14.900	14.900	90	90	100
Kmet. zadr.	257.387	269.204	273.179	105	106	101
Skupaj	6.417.213	7,073.501	8,733.987	112	136	123

Kot je razvidno iz tabele, predvidevamo povečanje družbenega proizvoda v vseh panogah gospodarstva. Zlasti veliko povečanje predvidevamo v industrijski panogi, kot posledico uvedbe novih pred-

metov v proizvodnji, razširitvi kapacitet v nekaterih podjetjih, povečane storilnosti dela ter zmanjšanje rezerv v podjetjih, za kar bo v veliki meri pripomogel nov plačni režim v gospodarskih organizacijah. Največji porast predvidevamo v gradbeništvu, ker bo naše največje gradbeno podjetje, »Pionir«, vložilo velik del svojih kapacitet v gradnjo objektov na avto cesti Ljubljana—Zagreb in povečalo svojo dejavnost za celih 60 %. Večji porast predvidevamo tudi v komunalni dejavnosti, kot odraz večje skrbi občinskih ljudskih odborov za komunalno urejevanje svojih področij.

II. poglavje

Industrija

Za leto 1958 predvidevamo dvig industrijske proizvodnje za 46 % proti realizaciji v letu 1957 ob povečanju materialne proizvodnje in uslug, uvedbe novih kapacitet in artiklov, zadostne izdobe pogonske energije in surovin itd., skratka ob normalnem in nemotenem poteku celotne industrijske proizvodnje.

Primerjavo predvidenega družbenega proizvoda po posameznih strokah industrije v letošnjem letu proti rezultatom v preteklih letih nam pokaže sledeča razpredelnica v indeksih:

	1958	1958
	1956	1957
111 Proizv. in razdel. električne energije	106	114
112 Proizvodnja premoga	128	113
116 Proizvodnja nekovin	100	105
117 Kovinska industrija	348	204
119 Elektro industrija	102	101
120 Kemična industrija	285	131
121 Industrija gradbenega materiala	137	109
122 Lesna industrija	107	118
124 Tekstilna industrija	169	149
125 Usnjarska industrija	119	124
127 Živilska industrija	252	132
Industrija skupaj	163	146

Ker predvidevamo, da se bo povečala zaposlena delovna sila v industriji le za 26,6 %, računamo z dvigom storilnosti dela v naših industrijskih podjetjih kot močnim faktorjem za dvig družbenega proizvoda v letu 1958.

Uvedba raznih novih artiklov v proizvodnjo (volnene česane preje, poltovorni avtomobili, azbestnocementne ploščice itd.) ter izraba novih kapacitet (v industriji obutve, industriji perila itd.) omogočata, da se plan industrije lahko dvigne na tako višino.

Po posameznih industrijskih obratih našega okraja pa predvidevamo sledeči obseg proizvodnje:

Podjetje »Elektro« Novo mesto. Podjetje bo predvidoma distribuiralo potrošniški mreži 11 milijonov kWh ali za 6,3 % več kot v letu 1957 ter izvršilo 25.000 učinkovitih ur instalacijskih storitev ali 6,9 % več. Večji odstotek v instalacijskih storitvah bo doseglo podjetje z raznimi elektrotehničnimi deli pri

izgradnji delovišč na avto cesti Ljubljana—Zagreb.

V Rudniku rjavega premoga Kanižarica bo nakopano v letu 1958 39.000 ton rjavega premoga ali 15,5 % več kot v lanskem letu. Večjo proizvodnjo zavirata nedograjen vpadnik ter separacija, ki je v izredno kritičnem stanju.

»Kremen« Novo mesto je v težkem položaju, ker so dosedanja nahajališča kremenčevega peska s primerno granulacijo izčrpana ter so raziskave terena za odkritje novih nahajališč v velikem zaostanku za proizvodnjo. Podjetje bo v planskem letu sistematsko raziskovalo teren, tako glede novih nahajališč kremenčevega peska kot tudi glede novih drugih nemetalnih rudnin (bentonit, roženec itd.), da bi se podjetje lahko preorientiralo v proizvodnji. Iz sklopa svojih obratov pa je izločilo obrat za izkop marmorja v Gradacu, ker nahajališče ni dalo takih rezultatov, kot so pričakovali ter je v preteklem letu zaključil svoje poslovanje z 12 milijonsko izgubo, ki jo je podjetje moralo pokriti iz svojih sredstev. Za leto 1958 predvidevamo, da bo podjetje izklopalo 40.000 ton kremenčevega peska ter okrog 4.000 ton ostalih nekovinskih rudnin.

V »Keramiki« Novo mesto predvidevamo, da bo podjetje proizvedlo v tem letu poleg standardnega proizvoda pečnic (350 ton) in nepregorljive gline (100 ton) še 60.000 kosov novega artikla — azbestno cementnih ploščic. Ozko grlo proizvodnje — peči — bo skušalo podjetje vsaj delno odpraviti ter tako povečati proizvodnjo, hkrati pa poceniti svoje izdelke.

»Motomontaža« Novo mesto bo v letu 1958 izdelala 700 lahkih dostavnih voz ter 2.500 kompresorjev. Proizvodne kapacitete za izgotavljanje karoserij (do 2 na dan) so zagotovljene ter je problem za izpolnitev postavljenega plana le vprašanje deviz, za uvoz okrog 45 % delov planiranih dostavnih voz.

»Belt« v Črnomlju ovirajo v proizvodnji nedokončana investicijska dela, da ne more pričeti z rednim predvidenim obratovanjem. Za leto 1958 predvidevamo, da bo to podjetje obratovalo le s 75 % zmogljivostjo ter proizvedlo 700 ton odlitkov sive litine in 200 ton kovinskih utensilij.

»Mirna«, podjetje za izdelavo šivalnih strojev na Mirni, bo proizvedlo v letu 1958 5.000 šivalnih strojev, 600 industrijskih šivalnih strojev ter uvedlo proizvodnjo novega artikla — samske postelje iz aluminija, ki jih namerava izdelati 1.000 kosov. Na osnovi licence, sklenjene v letu 1957 s firmo »Jax« v Linzu, bo pričelo to podjetje s samostojnim izdelovanjem glav in to v kooperaciji z različnimi domačimi podjetji.

Obrata telekomunikacij Ljubljana v Semiču in Šentjerneju proizvajata razne sestavne dele telekomunikacijskih naprav po centralnem planu, ki ga sestavi matični obrat v Pržanju. Po tem planu bosta ta dva obrata proizvedla 31,98 ton skupne proizvodnje raznih delov ali 25,31 ton blagovne proizvodnje. Količinsko se bo sicer plan dvignil proti lanski realizaciji za 43 %, vendar se bo vrednostna proizvodnja dvignila le za 1 %, ker bosta obrata v tem letu proizvedla več artiklov manjše vrednosti.

»Krka«, tovarna zdravil Novo mesto, bo proizvedla v tem letu za 300 milijonov raznih zdravil ali za 30 % več kot lani. V kooperaciji z neko švicarsko firmo bo proizvajala štiri nove dobre preparate, ki jih doslej v Jugoslaviji nismo proizvajali. V drugi polovici leta pa bo pričel obratovati nov injekcijski in sirupni oddelek ter je upati, da bo postavljeni plan izpolnjen.

V proizvodnji industrije gradbenega materiala predvidevamo, da bodo naše tri opekarne — v Zalogu, Prečni in Prelesju — izdelale 5.300.000 kosov zidne opeke ter 750.000 kosov votlakov in stropnikov ali za 9 % več kot lani. Velika poraba opeke sili vse tri opekarne, da maksimalno izkoristijo svoje kapacitete, čeprav so, posebno v opekarneh Prečna in Prelesje, strojne in sušilne naprave zastarele in iztrošene.

»Novoles« v Novem mestu bo nekoliko povečal svojo proizvodnjo proti letu 1957 (za 20 %) v glavnem na račun izdelave novega asortimenta — furnirja. Preusmerili bodo proizvodnjo gotovih predmetov zaradi zmanjšanja koeficienta pri izvozu ter opustili proizvodnjo nerentabilnih artiklov na račun rentabilnejših. Ta preusmeritev proizvodnje z uvedbo novih artiklov bo omogočila izpolnitev postavljenega plana.

Plan podjetja »Zora«, lesna industrija Črnomelj, v višini 2.250 m³ raznega rezanega lesa temelji na predpostavki, da bo zagotovljen podjetju normalen pritok hlodovine, ker je bil glavni vzrok v preteklem letu, da je doseglo podjetje le 66 % postavljenega plana, ravno neredna dostava potrebne hlodovine.

»Novoteks« v Novem mestu bo proizvedel v letu 1958 167 ton česane volnene preje, 230 ton volnenega prediva in 512.000 m² volnenih tkanin. V to proizvodnjo je vključen še nov obrat za proizvodnjo kamgarn preje v Metliki, ki bo pričel z obratovanjem v drugi polovici leta 1958. V primeri z lani se bo dvignil fizični obseg proizvodnje v tem podjetju za celih 50 %. V proizvodnji volnenih tkanin bo podjetje začelo izdelovati boljše in zato dražje kamgarne, za katere je na tržišču veliko povpraševanje.

Tkalnica v Novem mestu bo proizvedla predvidoma okrog 190.000 m² bombažnih tkanin. Ta uspeh bi bil lahko večji, vendar bo podjetje izgubilo približno en mesec proizvodnje, zaradi preselitve celotnega obrata v nove poslovne prostore.

Industrija perila Novo mesto bo dvignila svojo proizvodnjo konfekcije perila na 1 milijon m² ali za 19 % iznad lanske letne realizacije ter tako skoraj podvojila (170 %) produkcijo iz leta 1956. Tako visoko proizvodnjo bo podjetju omogočila ustanovitev novega obrata v Kostanjevici ter zajetje šiviljskih kapacitet na podeželju, ki so že lansko leto prevzele na sebe okrog 15 % celotne proizvodnje podjetja. Z rekonstrukcijo se bodo v samem podjetju zelo izboljšali dosedanja, skoraj nemogoči delovni pogoji.

»Beti« Metlika bo proizvedla 50 ton trikotažne in svilene konfekcije ali celih 30 % več kot v preteklem letu. Skupna vrednost celotne proizvodnje bo tako dosegla letos že 230 milijonov dinarjev.

Industrija obutve Novo mesto. Proizvedeno bo 150.000 parov razne obutve v skupni vrednosti 315 milijonov dinarjev. V kolikor pa bo izdelano manj otroške obutve, kot jo je po elaboratu o rekonstrukciji in mehanizaciji podjetja predvideno, bo količinska proizvodnja sicer manjša, dočim bo vrednost proizvodnje ostala na planirani višini.

»Bor«, **industrija čevljev Dolenjske Toplice**, bo izdelala tudi v letu 1958 20.000 parov razne obutve kot v preteklem letu, v skupni vrednosti 61 milijonov dinarjev.

»Dana«, **destilacija Mirna**, je lani dogradila nova skladišča za surovine, tako da je s tem odpadlo ozko grlo v podjetju ter sedaj lahko izrabljuje svoje kapacitete 100-odstotno. Zato predvidevamo, da bo to podjetje izdelalo v planskem letu 1958 1.600 hl umetnih alkoholnih pijač (lani 1.300 hl), 520 hl brezalkoholnih pijač (lani 428 hl) ter 1.500 hl naravnega žganja (lani 410 hl).

»Belsad« **Črnomelj** je v lanskem letu reorganiziral svoje poslovanje, da sanira izredno slabo finančno stanje iz preteklih poslovnih let. Na eni strani je zmanjšal delovno silo, po drugi strani pa ustavil izdelovanje nekomercialnih artiklov. Za leto 1958 predvideva proizvodnjo 4.100 hl žganja in umetnih alkoholnih pijač ter 600 ton sadne predelave s sladkorjem, kar je možno izvesti z obstoječimi kapacitetami in dobro organizacijo dela v podjetju.

»Zora«, **valjni mlin v Črnomlju**. Proizvodnja v tem industrijskem obratu je v veliki meri odvisna od žitne letine v njegovem območju, zato predvidevamo tudi v letu 1958 le povprečno proizvodnjo 1.075 ton raznih mlevskih izdelkov.

III. poglavje

Kmetijstvo

Na temelju smernic resolucije o perspektivnem razvoju kmetijstva in zadružništva, je osnovna naloga kmetijstva v letu 1958 povečanje pridelkov in proizvodov ter razširitev družbenih odnosov na vasi z organizirano pogodbeno proizvodnjo.

Z večjim vlaganjem investicijskih sredstev, z boljšo agrotehniko in prehodom v intenzivnejši način obdelave ter s postopno specializacijo proizvodnje, bodo doseženi večji hektarski pridelki in več živinorejskih proizvodov. V ta namen morajo kmetijske zadruge, ker se nekmetijska dejavnost postopno odstranjuje, prevzeti vlogo organizatorjev naprednega kmetijstva in uveljavljanja socialističnih odnosov na vasi po kooperaciji in obnovitvenih skupnostih. Vse pospeševalno delo je treba razvijati samo v raznih oblikah kooperacije.

Na podlagi petletnega programa razvoja kmetijstva in realizacije v letu 1957 bo kmetijska proizvodnja predvidoma sledeča (cene iz leta 1956):

	V 000 din		Indeks	
	1957	1958	1956	1957
Žita	1.017.189	1.150.800	127	113
Industr. rastline	11.977	23.850	180	199
Vrtnine	892.261	879.100	137	98
Krmne rastline	458.557	488.100	110	106
Njivski posevki	2.379.984	2.541.850	127	107
Seno	343.782	371.800	115	108
Sadje	20.850	83.700	161	401
Grozdje	410.140	606.280	197	148
Živinoreja	1.697.420	1.818.700	108	107
Skupaj	4.852.177	5.422.330	124	112

Vrednost kmetijske proizvodnje bo narasla v primerjavi z letom 1957 za 12 %, proti letu 1956 pa za 24 %. V posameznih panogah je povečanje različno zaradi slabših ali boljših pridelkov v prejšnjih letih. Najvidnejši je odstotni dvig v sadjarstvu zaradi slabše letine v letu 1957, industrijskih rastlin pa zaradi prvega pridelka v letošnjem letu obnovljenih hmeljišč. Pri vrtninah je predvidena manjša vrednost zaradi saditve krompirja na manjši površini kot v letu 1957.

Poljedelstvo

Predvideno povečanje proizvodnje njivskih posevkov znaša 7 %. Povečanje odpade predvsem na žita zaradi višjega pridelka teh žit, zlasti koruze. Predvideni pridelki glavnih njivskih posevkov v mtc/ha:

Vrsta pridelka	Leto 1958		
	Leto 1957	Okrajno povprečje	Kmetijska posestva
Pšenica	13,4	14,0	25
Ječmen	12,8	13,5	22
Oves	9,9	10,0	18
Koruzna	17,5	21,0	35
Detelja	38,0	42,0	48
Krompir	151,0	154,0	250

Povečanje pridelka ozimin ni znatno, ker niso bili storjeni posebni ukrepi za njihovo povečanje. Semen ozimnih žit je bilo nabavljenih samo 235 mtc pšenice, od tega 162 mtc italijanskih sort ter 25 mtc ječmena. Uporaba gnojil za jesensko setev je bila zelo nizka, zaradi višjih cen in ker so proizvajalci do sedaj gnojila uporabljali pretežno za spomladansko setev. Uvoženo seme italijanskih sort pšenice bo izhodiščni material za setev v kooperaciji v jeseni 1958. Za jesensko setev 1958 potrebujemo 1825 mtc pšenice, 642 mtc ječmena, 123 mtc rži — skupno 2.590 mtc. S tem semenom bo v kooperaciji posejano 1.125 ha pšenice, 400 ha ječmena in 70 ha rži — skupno 1.590 ha ozimnih žit.

Uporaba umetnih gnojil bo predvidoma znašala 6.500 ton ali 130 kg na 1 ha obdelovalne zemlje. Poraba gnojil bo spomladi približno na isti višini kot v preteklem letu, znatno pa bo narasla jeseni, zaradi pogodbenega pridelovanja 1.600 ha ozimnih žit in travništva.

Povečani pridelek koruze bo posledica boljšega gnojenja, boljše obdelave, posebno pa setve 600 ha hibridne koruze spomladi 1958 (300 mtc semena).

Pri krompirju ne predvidevamo povečanja pridelka, pač pa delno znižanje površin. V kooperaciji bo posajeno 600 ha krompirja. Pri industrijskih rastlinah je vidno povečanje vrednosti zaradi pričetka saditve hmelja letos spomladi na površini 38,5 ha. Tekom leta bodo organizirane skupnosti za obnovo nadaljnih 289 ha hmelja v jeseni 1958 in spomladi 1959. Od skupne površine hmelja v površini 327 ha bo obnovljeno 250 ha v obnovitvenih skupnostih in 77 ha na kmetijskih gospodarstvih in šolah.

Za obnovo 38,5 ha hmelja letos spomladi in za zgraditev treh sušilnic s površino 192 m² je potrebno 94.000.000 din investicijskih sredstev. Za saditev nadaljnih 289 ha hmelja v jeseni 1958 in spomladi 1959 je potrebno še 318.000.000 din. Veči del teh sredstev mora biti na razpolago že v jeseni 1958, da bodo lahko izvršena glavna investicijska dela.

Za nabavo kmetijskih strojev — 8 traktorjev s priključki, 20 motornih škropilnic, 4 motorne kosilnice, 1 kombajn — je potrebnih 30.300.000 din. Ta mehanizacija bo prvenstveno uporabljena za hmeljišča in kooperacijo.

Za melioracijo steljnikov predvidevamo 70 milijonov din in sicer za kooperacijo na steljnikih v površini 280 ha 28 milijonov din in za organizacijo enega socialističnega posestva s 120 ha 42 milijonov din.

Za zgraditev sušilnice vrtnin v Mirni v vrednosti 21 milijonov din sodimo, da je zgraditev potrebna, ker se to področje usmerja v pridelovanje vrtnin. Sredstva bomo poskušali zagotoviti, ker so lastna sredstva v višini 7 milijonov zagotovljena.

V okolici Trebnjega je predvidena zgraditev obrata za predelavo 400 vagonov krompirja v špirit in pitališče za 1200 goved, za kar so potrebna sredstva v višini 140 milijonov din.

Kmetijske zadrage imajo načrte za zgraditev poslovnih skladišč s površino 1.277 m² in v vrednosti 59.928.000 din. Ker gradnja skladišč še ni dovolj proučena, bodo KZ skladišča gradile pozneje, razen KZ Dol. Toplice, ki ima lastna sredstva za soudeležbo zagotovljena in se lahko udeleži ustreznega natečaja. Menimo pa, da je nujno treba dokončati gradnjo poslovnih skladišč z upravnimi prostori pri KZ Črešnjavec, Vršna sela in Birčna vas.

Travništvo

V pridelku sena predvidevamo 8% povečanje, ker nizek odstotek gnojnih travnikov ne vpliva mnogo na povečanje celotnega pridelka, zaradi visokega od-

stotka površin košenic. Pretežni del najboljših travnikov po legi leži na poplavnem področju rek in potokov — Krško polje, Radulja, Temenica, Mirna itd., kjer agrotehnični ukrepi brez predhodnih melioracij in regulacij niso najbolj učinkoviti.

Sadjarstvo

V sadjarstvu predvidevamo srednje dobro letino ter je odstotek povečanja visok zaradi lanske pozebe in znaša 401%. Vsi sadovnjaki, razen manjših površin, obnovljenih v zadnjih letih, so zanemarjeni in potrebni asanacije. Zimsko škropljenje se izvaja samo delno zaradi omejitve širjenja ameriškega kaparja. Letna škropljenja se v splošnem ne izvajajo. Spomladi 1958 je obnovljenih 44 sadovnjakov, od tega 13 ha pečkatega sadja. Za obnovo 156 ha sadovnjakov v jeseni 1958 in spomladi 1959 je potrebnih 19 milijonov 200 tisoč din investicijskih kreditov, ki morajo biti dodeljena že v letošnjem letu.

Pridelek sadnih sadik v drevesnicah bo znašal 15.650 sadik, kar bo omogočilo širšo obnovo v letu 1959. Za vse obnovljene nasade so bili izdelani investicijski programi.

Vinogradništvo

Vinogradništvo izkazuje povečanje za 48% z ozirom na slab pridelek v letu 1957 v novomeškem okolišju. Pridelek žlahtnega grozdja se bo povečal za 33%, grozdje samorodnic za 250%. Obnova vinogradov bo znašala komaj 2,5 ha po izdelanih investicijskih programih. Potrebno je izvršiti priprave za obnovo vinogradov v letu 1959 na površini 12 ha, ker bomo razpolagali samo za to površino s cepljenkami. Pridelek cepljenk bo znašal 94.000 sadik, od tega za uporabo pri nas 59.000 sadik. Zaradi stalne širitve samorodnic je nujno potrebno, da občinski ljudski odbori bolj temeljito kontrolirajo prijave za plačilo taks, ker je iz plačanih taks za leto 1957 razvidno, da proizvajalci plačujejo takse na hibride samo za dobro tretjino trsov samorodnic. V tem letu bomo nadaljevali z rajonizacijo vinogradniških površin in bo rajonizirano okrog 300 ha vinogradniških površin.

Za saditev 2,5 ha in za pripravo 12 ha zemljišč, ki bodo zasajena v letu 1959, potrebujemo 13.600.000 din investicijskih sredstev. Vinska klet v Metliki, z zmogljivostjo 100 vagonov vina, bo letos dograjena. Za dokončna dela je potrebno še 32 milijonov din.

Živinoreja

Živinoreja izkazuje povečanje za 7%. Povečanje prirastka gre predvsem na večji prirastek v prašičereji, ker v govedoreji zaradi občutnega padca števila govedi od 44.121 glav v letu 1957 na 38.150 glav v letu 1958 ni možno doseči večjega prirastka kot v letu 1957. Pri prašičereji se bo šele letos poznala ugodna letina za okopavine v letu 1957, kar je tudi razvidno spričo zelo močne ponudbe in povpraševanja po pujskih od jeseni dalje. Plan proizvodnje je v mtc sledeč:

Prirastek	1957	1958	Indeks
			1958 1957
Govedi	26.400	31.000	117
Telet	5.800	3.000	52
Prašiči — domači zakol	31.500	31.500	100
Prašiči — prodaja	15.800	20.000	127
Mleko (brez mleka za teleta)	164.900	180.000	109
Pujski	1.200	1.440	120

Zaradi prodaje v višjem odstotku govedi kakor telet kot v letu 1957, je vrednost zaradi nižje cene goveda na isti višini. Pri govedoreji je računana molznost 1.450 kg, od tega se uporabi za prehrano živine 450 kg po kravi, prirastek po govedu (popisnem) znaša 85 kg, prireja 70 %, nesnost kokoši 95 jajc na nesnico.

Zadružne organizacije bodo organizirale pogodbeno pitanje 1.000 goved. Prašiče odkupijo skoraj 100% kmetijske zadruga in klavnice. Za prodajo telet, če bi se pojavila v istem obsegu kot v preteklem letu, je potrebna izdaja posebnih ukrepov, da se omogoči redni prirastek skupnega števila živine. Minimalne cene za mesnate prašiče so za rejo prašičev zagotovilo za povečano proizvodnjo.

Ukrepi za povečano proizvodnjo v živinoreji so:

— Pogodbeno pitanje govedi po zagotovitvi ekonomskih odkupnih cen, kar velja tudi za prašiče.

— Pričetek urejanja skupnih pašnikov na področju občinskih ljudskih odborov Šentjerneje, Kostanjevica-Podbočje, Straža-Toplice in Mirna. Za to leto predvidevamo že delno ureditev 100 ha zadružnih pašnikov in 70 ha čredinskih pašnikov na kmetijskih gospodarstvih. Povečanje pridelka krme na njivah s setvijo koruze za zeleno krmo. V kooperaciji bo posejano 600 ha koruze za zeleno krmo.

— Postopni prehod na specializirano proizvodnjo po smernicah petletnega programa v rajone za proizvodnjo mleka, pitanje živine in vzrejo mesnatih prašičev in pujskov.

— Nadaljna melioracija travnikov, kjer pa so sredstva zelo nizka (Mirna, Vejeršča, Šentjernejsko polje).

— Izdatnejše gnojenje, zgodnja košnja ter pravilno spravilo sena, kar mora posebno pospeševalna služba povsod in ob vsaki priliki propagirati.

— V prašičjereji osvežitev krvi z merjasci uvožene Wesex pasme na področju vzrejnega rajona za pujske, kjer bomo lahko zagotovili 30 merjascev uvožene pasme iz rejskega središča na Grmu. Za požlahtnjeno pasmo nakup in vzreja merjascev v vzrejnih središčih Mala Loka in Dob.

— Razširitev umetnega osemenjevanja na področju celotnega okraja, uvedba pavšalne skočnine in povečanje števila osemenjenih krav od 3.674 krav v letu 1957 na okrog 10.000 osemenjenih krav v letu 1958 z vključitvijo novih postaj za osemenjevanje na pod-

ročju vseh 11 občinskih ljudskih odborov. S 1. majem t. l. bo uvedena v vsem okraju pavšalna skočnina in na celotnem področju okraja umetno osemenjevanje, razen v krajih, ki so predaleč od osemenjevalnih prog. Kraje, kjer bodo semenili še biki, določajo občinski ljudski odbori.

Zaradi večjega prirastka in molznosti izvajati porabno križanje in sicer v mlekarskem rajonu, zlasti pa na posestvih v okolici Novega mesta, z Jersey biki, v rajonih za pitanje z Aberdeen-Angus biki.

V ovčereji bo sledil še nadaljnji padec števila ovac. V kolikor bi bil možen uvoz Karakul ovnov, bi se pričelo s križanjem ovac v Beli Krajini za proizvodnjo kož.

V perutninarstvu ne pričakujemo vidnega številčnega porasta, z delom valilnice Gospodarske poslovne zveze na Grmu bo omogočena postopna uvedba čistih pasem po okoliših in s tem izboljšanje stanja perutnine. Valilnica bo že letos oddala 12.000 enodnevnih piščancev.

Za urejevanje 100 ha zadružnih pašnikov in za ureditev 70 ha čredink na kmetijskih posestvih, so potrebna sredstva v višini 3 milijone din.

Za nakup 80 glav goveje živine za posestva bo potrebno investirati 8 milijonov din.

Varstvo rastlin

Pravočasno varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci ter zatiranje plevelov je prav tako važen ukrep kot gnojenje, uporaba dobrega semena itd. Vsi ObLO, ki še niso izdali, morajo v tem letu izdati odloke o obveznem zatiranju škodljivcev in bolezni. Kmetijske zadruga so dolžne organizirati na svojem območju uporabo herbicidov in zatiranje bolezni in škodljivcev, predvsem pa ameriškega, češpljevega kaparja ter koloradskega hrošča. Občinski ljudski odbori morajo skrbeti, da bodo predpisi izdanih odlokov tudi izvajani. Kmetijske zadruga bodo morale organizirati po nalogu občinskih ljudskih odborov zatiranje bolezni in škodljivcev pri onih, ki tega sami ne izvrše. V ta namen se morajo kmetijske zadruga opremiti s škropilnicami in zaprašilci.

Kmetijska gospodarstva in šole

Kmetijska posestva bodo letos povečala proizvodnjo vseh pridelkov zaradi izdatnejšega gnojenja, uporabe dobrih semen in dobre agrotehnike. V letošnjem letu je na posestvih glavna investicijska dejavnost saditev hmelja, gradnja sušilnic za hmelj in nabava mehanizacije. Novih gradenj gospodarskih poslopij ne bo, razen pri Kmetijskem gozdarskem posestvu Novo mesto za obrat Zalog in Črmošnjice.

Posestva bodo letos nabavila 8 traktorjev s priključki, od tega 6 traktorjev za obdelavo zemljišč. Spomladi 1958 ne bodo obnovila nobenih površin s sadovnjaki in vinogradi, pripravila pa bodo 9 ha površin za sadovnjake in 2 ha za vinograde. Dokončane bodo letos investicije za napravo žičnih opor v vinogradih Birčna vas, Grm, Trška gora in Vinomer.

V tem letu bodo posestva povečala stalež goveje živine z lastno prirejo za 10 % in dokupila še 80 glav

plemenske živine v zameno za slabe krave molznice. Skupni odstotek povečanja bo znašal 15 %, molznost po kravi 2.400 kg.

Za izdelavo ureditvenih načrtov je del sredstev zagotovljen v okrajnem kmetijskem skladu. Letos bo izdelan za 5 posestev ureditveni načrt, za 5 posestev pa bo v glavnem zbrano vse gradivo. Dokler ureditveni načrti ne bodo potrjeni, bodo posestva investirala investicijska sredstva v nasade, stroje in opremo z ozirom na njihovo proizvodnjo po njihovi preusmeritvi proizvodnje. Letošnja spomladanska obnova hmelja odpade od 38,5 na kmetijska posestva na površini 33,5 ha. V letu 1959 bodo posestva imela pod hmeljišči 77,6 ha površin.

Kmetijske in gospodinske šole so glede učnega programa in namena šolanja potrebne reorganizacije. Kmetijske šole naj skrbijo za kvalificiran kader delavcev na kmetijskih posestvih, za obnovitvene skupnosti in za pospeševalce pri kmetijskih zadrugah, ki bodo vodili kooperacijo oz. skupnosti. To delo narekuje nujno spremembo učnega programa na šolah v specializirane šole za poedine panoge.

Na podlagi akcijskega programa in predvidene kooperacije v vseh panogah je potrebno usposobiti kadre za organiziranje proizvodnje in sicer za letos 57 organizatorjev za poljedelstvo, 36 za živinorejo, 22 za sadjarstvo, 16 za vinogradništvo in 11 traktoristov. Ti kadri morajo končati ustrezne tečaje, ki naj začnejo delovati v mesecu maju, tako da bodo imele kmetijske zadruge za jesenske akcije vsaj minimalno število organizatorjev.

Organizirana proizvodnja na posestvih bo omogočena z večjim vlaganjem investicijskih sredstev v tem letu, zlasti v nasade hmelja in v mehanizacijo. Ovira za hitrejši razvoj posestev je kritično pomanjkanje stanovanj. Občinski ljudski odbori so dolžni posvetiti več pozornosti reševanju raznih problemov.

Dvig produktivnosti dela je predpogoj za večjo proizvodnjo in morajo vsa posestva letos obvezno preiti na plačevanje po učinku dela odnosno proizvodnje, oz. po proizvodih.

Kmetijska posestva bodo letos proizvedla 600.000 ključev, 94.000 cepljenk in 15.650 sadnih sadik, kar bo služilo za obnovo nasadov v letu 1959. Kmetijska posestva so tudi glavni proizvajalec semenskih žit, dočim za proizvodnjo semenskega krompirja, z ozirom na rajonizacijo, nimajo pogojev.

Potrebe po kreditih na kmetijskih posestvih so sledeče:

— Obnova 33,5 ha hmelja spomladi 1958 in 2 sušilnici v vrednosti 76.700.000 din.

— Priprava za saditev 34 ha hmelja v jeseni in spomladi 1959 37.400.000 din.

— Nabava mehanizacije — 7 traktorjev s priključki — 23.000.000 din.

— Obnova sadovnjakov in vinogradov v površini 11 ha v jeseni in spomladi 1958 v vrednosti 6.400.000 din.

— Ureditev 70 ha čredink v vrednosti 1.750.000 din.

— Nabava 80 glav plemenske živine za 8.000.000 din.

Investicijska sredstva za navedene namene v znesku 153.250.000 din so že zajeta v znesku investicij, ki so navedeni v posameznih panogah.

Poleg naštetih potreb po investicijskih sredstvih, ki še niso izkazana, je potrebno za gradnje, nabavo opreme itd. še nadaljnjih 30.000.000 din ali skupaj 183.250.000 din investicijskih sredstev.

Melioracije

V okrajnem vodnem skladu je zagotovljenih 13.280.000 din za nadaljevanje melioracije Mirne, Vejeršče, Krškega polja in Šentjernejskega polja.

Okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva

Okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva bo razpolagal s sledečimi sredstvi:

a) kmetijski del sklada	22.325.000 din
b) veterinarski sklad	8.107.000 din
Skupaj	30.432.000 din

Sredstva bodo uporabljena za razne pospeševalne ukrepe v kmetijstvu, za dotacije Veterinarski bolnici in drugim gospodarskim organizacijam, za zatiranje kužnih bolezni, za ureditev konjačij.

Okrajni investicijski sklad — kmetijski del bo uporabljen prvenstveno za plačilo soudeležbe za kredite iz zveznih in republiških natečajev.

Z ozirom na velike potrebe po investicijskih sredstvih v kmetijstvu je potrebno, da občinski ljudski odbori v svojih družbenih planih predvidijo združitev lokalnih sredstev oz. skladov, da se bodo ta sredstva lahko uporabila za lastno udeležbo pri investicijskih natečajih. To je nujno v tistih občinah, kjer se bo sadil hmelj ali izgradili predelovalni obrati in izgrajevala kmetijska posestva. Združijo naj se sredstva občinskih investicijskih skladov, skladov zadrug in kmetijskih posestev.

Veterinarstvo

V letu 1958 obsega plan dela veterinarske službe preventiranje kužnih bolezni in zatiranje bolezni v številu, kakor ga bodo narekovala potrebe in dovoljevala sredstva.

Dokončana bo jama grobnica v Kostanjevici in začelo se bo graditi jama grobnico v Žužemberku. Tudi oprema veterinarske higienske službe se bo izboljšala. Z razširjanjem mreže za umetno osemenje bomo začeli opremljati osemenjevalnice na sedežih občin, tako da bodo lahko služile kot ambulantni prostori bodočih občinskih veterinarskih ustanov.

Celotni družbeni plan s področja kmetijstva bodo izvajale izključno kmetijske zadruge in posestva s pomočjo okrajne zadrugne zveze in poslovnih zvez. Zato je potrebno:

— Da se od kmetijskih zadrug ločijo čimprej vse nekmetijske dejavnosti tako, da se zadruge v celoti lahko zavzamejo za izvršitev postavljenih nalog v planu.

— Okrajna zadrugna zveza bo s pomočjo oblastnih in političnih organov pomagala urediti kadrovske

vprašanje pri kmetijskih zadrugah, predvsem glede upravnikov, organizatorjev kmetijske proizvodnje in kmetijskih strokovnjakov.

— Za upravnike se bodo vršili izpopolnjevalni tečaji pri Glavni zadrugi zvezi; za kmetijske strokovnjake je treba zagotoviti dovolj sredstev za štipendiranje pri OLO, ObLO in zadrugah organizacijah.

— Za organizatorje kmetijske proizvodnje je treba organizirati nekaj mesečne tečaje na kmetijskih šolah. V kmetijskih šolah naj se že v jeseni učni program prilagodi potrebam po vzgoji kvalificiranega kadra, ki bo poklicno delal v kmetijskih zadrugah in na posestvih ter bo v stanju izvesti naloge, ki so nakazane v petletnem programu.

V. POGLAVJE

Gozdarstvo

Osnovna naloga gozdarstva bo tudi v letu 1958 skrb za dvig lesne proizvodnje, t. j. zniževanje poseka v nedržavnem sektorju zaradi dviga lesne zaloge in v zvezi s tem dviga porastka po hektaru. V gozdovih je treba zagotoviti strokovno gospodarjenje. V ta namen se bo v letu 1958 posvetila vsa skrb razmejitvi gozdnih površin od kmetijskih. Na področju okraja je okrog 22.000 ha zemljišč, ki niso opredeljena. Večinoma so to absolutno gozdna zemljišča, ki jih drobno kmečko gospodarstvo, pri majhni proizvodnji in ceneni delovni sili, umetno vzdrževalo. V predvojnem, zlasti pa v povojnem času, so te površine zapuščene in so se naglo obrasle delno z gozdnim drevjem, delno z grmovjem in nevretnimi vrstami drevja, ki služijo kot predkultura. Tako bo možno okrog 3.000 do 5.000 ha prenesti v rentabilno kmetijsko površino, ostali del, kakih 15.000 do 17.000 ha, pa je nujno treba pogozditi oziroma gospodariti z njim kot z gozdom. Opisane površine so na področju občin Žužemberk, Črnomelj, Semič in Metlika, daleč manjši del pa na področju ostalih občin. V letu 1958 se bo ta razmejitev izvršila v Suhi Krajini. Urejevanje v privatnem sektorju se bo nadaljevalo. Predvidevamo, da se bo uredilo v letu 1958 7.900 ha t. j. okrog 3.000 ha manj kot v letu 1957. To pa zaradi tega, ker je bila v juniju 1957 reorganizacija v gozdarski službi in sedaj primanjkuje kadra za taksacijo v privatnem sektorju.

Če primerjamo sečnjo v letu 1957 in 1958, dobimo naslednje številke:

	1957	1958
gozdovi gozdnih gospodarstev	m ³ 17.200	77.800
zasebni in drugi gozdovi	m ³ 152.800	148.100
Skupaj:	m³ 224.000	225.000

V državnem sektorju se sečnja zvišuje z ozirom na večjo lesno zalogo in večji prirastek na ha, v primerjavi s privatnim sektorjem. Podatki o prirastku so dobljeni na podlagi splošne taksacije v letu 1951 in predvidevamo v letu 1958 sledeči letni prirastek:

gozdovi gozdnih gospodarstev	m ³ 92.700
zasebni in drugi gozdovi	m ³ 124.000
Skupaj:	m³ 216.700

Na podlagi teh podatkov je razvidno, da je sečnja v privatnem sektorju še vedno večja od prirastka in ravno zato naj bo ena od glavnih nalog v letu 1958 približati sečnjo prirastku, a kasneje sečnjo zmanjšati pod prirastek.

Osnovna naloga pri gospodarjenju z gozdovi je, da dosežemo po možnosti maksimalni prirastek lesa in najboljše kvaliteto. Okvirna količina lesne mase na ha, ki bi predstavljala normalo za naše gozdove je 250 — 350 m³, dočim je sedanja povprečna zaloga na ha v gozdovih SLP 170 m³, a v zasebnih in zadrugah gozdovih le 110 m³. Kakor je razvidno, je sedanja povprečna zaloga znatno nižja od te, za katero menimo, da bi dala največji prirastek. V cilju da se znižajo sedanje povprečne hektarske zaloge, je nujno potrebno sečnjo določiti v taki višini, ki je nižja od letnega prirastka. Na podlagi podatkov iz splošne inventarizacije gozdov v LRS, izvršene v letu 1951 in redne taksacije, izvajane od tega leta dalje, računamo, da je prirastek na ha v gozdovih SLP 3,7 m³, v zasebnih ter zadrugah gozdovih pa 2,4 m³. Celotni letni prirastek v gozdovih SLP je računat na 92.700 m³, v zasebnih in zadrugah gozdovih pa 124.000 m³. V primeru s tem prirastkom pa je v letu 1957 posekano v gozdovih SLP 71.200 m³, a v zasebnih in zadrugah gozdovih 152.800 m³. S planom sečnje v letu 1958 pa predvidevamo izkoriščanje v gozdovih SLP 77.800 m³ in v zasebnih in zadrugah gozdovih 148.100 m³. Omeniti pa je treba, da se v našem okraju letno poseka v zasebnem sektorju okrog 18.000 m³ lesa z negozdnih tal in da ta količina ni zajeta v letnem planu sečnje, je pa dohodek proizvajalca-kmeta in gre v glavnem v industrijsko predelavo oziroma sprosti količine iz gozda, namenjene za lastno uporabo. Če primerjamo sečni plan s prirastkom, ugotovimo, da sekamo v gozdovih SLP pod ugotovljenim prirastkom in sicer 16 %, v gozdovih privatnega in zadrugnega sektorja pa 19,4 nad prirastkom.

Razčlenjeni sečni plan po posameznih vrstah lesa in občinah je priložen kot posebna priloga v dokumentaciji tega plana.

Za jesenski in celulozni les predvidevamo sledečo količino poseka v letu 1958:

	jamski les iglavcev	celulozni les iglavcev
gozdovi gozdnih gospodarstev	m ³ 4.033	939
zasebni in drugi gozdovi	m ³ 1.760	2.970
Skupaj	m³ 5.793	3.909

Fizični obseg rednega gojenja gozdov in reprodukcijskih sredstev bo v letu 1958 večji kot v letu 1957, kar je posledica novih predpisov o odvodu v gozdni sklad za državni sektor, za privatni in zadrugni sektor pa reorganizacija, ker so stroški gojenja gozdov, ki ga bodo izvajale zadrugne in njihovi člani nižji kot so bili, če ga je izvajala okrajna uprava v svoji režiji. To povečanje je razvidno iz sledeče razpredelnice:

	1957	1958
pogozdovanje v ha	116	325
melioracije v ha	113	198
nega v ha	1.321	2.242
urejanje v ha	10.992	7.995

Ti podatki so za oba sektorja lastništva.

Sproščena sredstva gozdarskega investicijskega sklada so v tem letu še nižja kot v lanskem, ker so vsa tekoča sredstva blokirana, sproščena pa so sredstva iz leta 1957 v višini 27 milijonov. Od teh sredstev se bo porabilo okrog 50 % za dokončanje gozdnih komunikacij, ostalo pa za druge investicije v gozdarstvu.

Svet za finance in družbeni plan okrajnega ljudskega odbora Novo mesto se pooblasti, da razdeli dohodek iz gozdov družbenega in privatnega sektorja.

VI. POGLAVJE

Gradbeništvo

Gradbeništvo kljub slabi tehnični opremljenosti in primitivnem načinu dela dosega lepe uspehe, saj je po višini družbenega proizvoda na tretjem mestu med gospodarskimi panogami okraja.

Za leto 1958 predvidevamo, da se bo dvignil indeks bruto produkta v primeri z letom 1957 na 155, proti letu 1956 pa celo na indeks 214. Ta dvig predvidevamo, ker se bo naše največje gradbeno podjetje Pionir udeležilo gradenj, ki so v zvezi z avto cesto, poleg gradenj na drugih objektih družbenega standarda. Da bo gradbeništvo lahko izpolnilo zastavljeni plan za leto 1958, so važni predvsem naslednji pogoji:

- pravočasni projekti
- zagotovljena in razpoložljiva sredstva
- serijska proizvodnja gradbenih elementov
- ojačanje strokovnega kadra
- razširitev in pocenitev gradbenih storitev
- razširitev gradbenih področij.

Če hočemo, da se bo naše gradbeništvo tudi v naslednjih letih tako ugodno razvijalo, potem morajo delavski sveti in upravni odbori teh podjetij misliti predvsem na izboljšavo gradbenih osnovnih sredstev — mehanizacijo, ki jim bo omogočila povečanje kapacitet, znižanje stroškov ter s tem konkurenčnost z ostalimi sorodnimi podjetji. Hkrati je treba nadaljevati z reševanjem stanovanjske problematike ter si s tem zagotoviti potrebni kvalificirani kader, zlasti visokokvalificirani, za bodoče naloge. To velja za vsa naša gradbena podjetja. »Belokranjsko gradbeno podjetje« in njegov delavski svet pa bosta morala poleg teh nalog temeljito razpravljati o razširitvi svojega gradbenega območja ter s tem stopiti na trdnejšo osnovo lastnega rentabilitetnega računa.

Občinski ljudski odbori pa bodo morali razmisliti o rešitvi problema izvrševanja manjših gradbenih popravil, po katerih je danes veliko povpraševanje, tu mislimo predvsem na ustanavljanje remontov, ki bi prevzemali dela, ki ne spadajo v visoke gradnje, jih pa danes izvajajo razni šušmarji, po večini nestrokovnjaki.

VII. POGLAVJE

Promet

Okrajni družbeni plan za leto 1958 predvideva povečanje uslug in del v panogi prometa za 5 %.

Remontu in vzdrževanju prog bo treba dopolniti mehanizacijo, pri čemer bomo povečali produktivnost dela in zmanjšali stroške.

Ker je v letu 1957 proizvodnja narasla, je promet z naporom svojih prevoznih zmogljivosti redno zadoščal gospodarstvu. V letu 1958 se predvideva povečanje investicij. Z novo pridobljenim parkom bo možno zadostiti naraščajočim potrebam gospodarstva. V perspektivi z dograditvijo avto ceste Ljubljana—Zagreb se že kaže potreba po vzpostavitvi novih avtobusnih prog, pa tudi potreba po novih avtobusih.

Letošnja sredstva naj se usmerijo prioritarno na objekte, ki bodo lahko čim hitreje izročene prometu. Prav tako pričakujemo, da bo letos dograjeno železniško postajno poslopje v Trebnjem s skladišči.

Podjetje »Gorjanci« naj v letu 1958 izdela potrebni investicijski elaborat za nabavo avtobusov za potniški promet ter naj konkurira na zveznem natečaju.

Avtobusne linije naj se usmerijo tako, da bo vozni red prilagojen delovnim pogojem zaposlenih delavcev, ker bi s tem obenem lahko reševali stanovanjsko stisko Novega mesta kot centra industrije.

Pri podjetju za vzdrževanje železniških prog so predvidena sledeča dela za leto 1958, izkazana v 000 din:

redno vzdrževanje proge — stavb-nasipov	61.877
proizvodnja drobljenega kamna	21.000
usluge za železniška in neželezniška podjetja	8.000
investicije	98.682

od tega:

posamezna izmenjava drobnega materila	13.632
remont proge Karlovac—Ljubljana	53.400
remont proge Grosuplje—Kočevje	20.250
izmenjava 7 kretnic	2.500
večja popravila postajnih zgradb	2.300
popravilo 5 objektov spodnjega ustroja	6.600

VIII. POGLAVJE

Trgovina

Z gospodarskim razvojem, ki je predviden za leto 1958 v vseh gospodarskih panogah, bo porastel tudi blagovni promet v trgovini na drobno in debelo, kot ga kaže naslednja tabela:

	V milij. din			
	1956	1957	1958	Indeks
				1958:1957
Trgovina na drobno	1.814	2.102	2.334	110
Trgovina na debelo	1.021	1.383	1.480	107

Ta promet bo predvidoma ostvarjen na osnovi večjega blagovnega prometa z razširjenimi možnostmi v tem letu.

Trgovska mreža, vključno z mrežo skladišč, je nepopolna, zato jo je bilo potrebno dopolniti. V letu 1958 naj se poveča maloprodajna trgovska mreža na področju okraja za 12 novih trgovin z 870 m² površine. Pri tem moramo poudariti, da je potrebno ustanoviti trgovske lokale tudi v novih blokih in naseljih. Pri potrjevanju gradbenih investicijskih programov se naj upošteva tudi razširitev trgovske mreže.

Še v večji meri kot maloprodajna mreža, je pomanjkljiva mreža skladišč. V letu 1958 bi bilo potrebno povečati zmogljivost sedanje mreže skladišč na področju okraja za 59 vagonov, od tega za kmetijske pridelke 42 vagonov, za industrijsko blago pa 17 vagonov, poleg kapacitete javnih skladišč v Novem mestu, katerih izgradnja v letu 1958 se predvideva v obsegu 60 vagonov s 1.800 m² površine.

Vzporedno z gradnjo novih kapacitet bi bilo potrebno v letu 1958 izpopolniti, preurediti in modernizirati obstoječo trgovsko mrežo in sicer za 53 prodajaln.

Osnovna karakteristika naše obstoječe maloprodajne trgovske mreže je na eni strani ta, da je precej prodajaln slabo urejenih, zgrajenih v preteklosti za samostojno poslovanje, na drugi strani pa obstoji še vedno njihova precejšnja centraliziranost. Ker so primarnega značaja obstoječi, že zgrajeni trgovski lokali, bi bilo potrebno organizacijske oblike prilagoditi tej mreži, v skladu z našimi gospodarskimi načeli.

Izločevanje prodajaln splošne trgovske dejavnosti iz združnega sektorja je že v teku, do konca leta 1958 pa naj se izvrši v celoti. S tem se bo učvrstil državni sektor, ker se morajo kmetijske zadrage prilagoditi organizaciji kmetijske proizvodnje.

Poleg običajnih trgovskih oblik bi bilo potrebno na vasi uvesti neke vrste mešane obrate — komunalna podjetja, ki bi lahko zajemala trgovino, pekarijo, mesnico in gostilno, kar naj občinski ljudski odbori dejansko zajamejo kot nalogo v svojih družbenih planih.

Koristno bi bilo za čimboljšo preskrbo potrošnikov na vasi, kjer ni trgovin in kjer tudi ne obstojajo pogoji za njih obstoj, uvesti dostavljanje oz. razvažanje osnovnih živil, kot n. pr. svežega mesa, kruha itd. v taka področja.

Z ureditvijo maloprodajne trgovske mreže je potrebno organizacijsko in poslovno utrditi tudi groistično trgovsko dejavnost. Izvedba teh nalog naj bo tudi skrb Trgovske zbornice.

Da bodo kmetijske zadrage v letu 1958 zajele več tržnih presežkov kmetijskih pridelkov kot v letu 1957. Ker plan kmetijske proizvodnje predvideva znatno povečanje kmetijske proizvodnje, je nujno zagotoviti naslednje ukrepe:

— Dokončno izločiti nekmetijske dejavnosti od kmetijskih zadrug, kar se je pozitivno odražalo že v letu 1957, ko so nekatere zadrage po izločitvi nekmetijskih dejavnosti dosegle vidne uspehe s tem, da so se usmerile v večji meri v kmetijsko dejavnost.

— Povečati organizirano pogodbeno proizvodnjo, s čimer se bodo zagotovili in povečali blagovni presežki.

— Zaradi povečanja blagovnih presežkov v kmetijski proizvodnji, naj se izvede rajonizacija kmetijske proizvodnje in preide na specializirano proizvodnjo.

— Urediti je treba primerna poslovna skladišča, zagotoviti prometna sredstva, potrebne hladilne naprave, embalažo in pod.

— Urediti tržišča tako, da se zmanjša posredništvo na minimum. Kmetijske zadrage naj bodo poleg organizatorja tudi osnovni posredovalec kmetijskih pridelkov potrošnikom.

— Nagrajevanje po učinku naj se v letu 1958 v celoti izkristalizira tako, da bodo organizatorji proizvodnje nagrajeni ne le od opravljenega prometa in dohodka, temveč naj bo poudarek naj bo organizirani proizvodnji (kooperaciji).

Kadri: Uvesti je treba sistem tečajev strokovnega izobraževanja v trgovini, ki naj zahteva poleg potrebne izobrazbe popolno poznavanje blaga, tehnike trgovanja in blagovno-denarne evidence, tudi splošno poznavanje tržišča, poznavanje navad in običajev prebivalstva, kreditve in bančne službe in osnovno znanje socialno-gospodarske in delavske zakonodaje.

Tak sistem strokovnega izobraževanja bo dal trgovini sposoben kader, kar nalaga zbornici, gospodarskim organizacijam in delavcem v trgovini obsežne naloge v prizadevanju za doseg take usposobljenosti.

IX. POGlavJE

Gostinstvo

Povečanje družbenega proizvoda za 9 % v letu 1958 pričakujemo predvsem iz povečanih gostinskih uslug. Na to bo vplivala povečana gradbena dejavnost na avto cesti in povečanje osebnih dohodkov.

Gostinstvo, zlasti družbeni sektor, ki je v letu 1957 prejel sredstva za svojo rekonstrukcijo, bo v letu 1958 tudi prispeval k jačanju gostinskih kapacitet in uslug.

V letu 1958 naj gostinska podjetja usmerjajo predvsem svoja sredstva v notranjo izboljšavo lokalov in gostinskih pripomočkov. Dvigniti je treba kulturno raven postrežbe z razširitvijo asortimenta uslug. Gostinsko podjetje hotel Metropol naj v letu 1958 izdela svoj investicijski program za nadzidavo, s katero bo pridobil nove kapacitete prenočišč, ki jih v Novem mestu primanjkuje, ter naj konkurira na zveznem natečaju. Prav tako so v letu 1958 dolžna svoje rekonstrukcijske programe za razširitev gostinskih in turističnih objektov izdelati zdravilišči v Dolenjskih Toplicah in Šmarjeških Toplicah. Z izgradnjo avto ceste v letošnjem letu se Dolenjski odpira možnost večjega razvoja turizma, predpogoj pa je razširitev kapacitet. V letu 1958 je potrebno, da se izvrši predpriprava s tem, da se izda vodič, kar je predvsem naloga Turistične podzveze za okraj Novo mesto.

Občinski ljudski odbori naj razpravljajo o vprašanju nadaljnjih potreb po gostinskih objektih in odpirajo nove gostinske obrate družbenega sektorja in s tem odpravijo pomanjkanje gostinskih uslug na svojem področju. Gostinska zbornica naj preko svojih članov

organizira takozvane kantine po mladinskih naseljih in gradbiščih. Občinski ljudski odbori naj s pavšalizacijo gostinskih obratov predvsem usmerjajo razvoj tistih obratov, ki so za turizem važnejši in katerih obstoj je iz družbenih interesov nujno potreben. Pri določanju obveznosti naj se upoštevajo pogoji njihovega poslovanja in s tem omogoči stabilnost cen gostinskim storitvam, ki naj bodo tekom sezone nespremenjene.

Glede izobrazbe v gostinstvu zaposlenih delavcev, naj se v bodoče organizirajo tečaji. Uprave podjetij z delavskimi sveti in sindikalnimi organizacijami naj skrbijo, da bo v naših gostinskih obratih res stalen in izobražen kader.

X. POGLAVJE

Obrt

Za leto 1958 predvidevamo, da se bo dvignil bruto produkt družbenega sektorja obrti za 18 % proti lanski realizaciji. V komunalni obrtni dejavnosti se bo dvignil bruto produkt za 37 %, dočim v privatnem sektorju, zaradi poznane stagnacije, ne predvidevamo nikakega povišanja.

Vse večje povpraševanje po obrtnih proizvodih in storitvah narekuje občinskimi ljudskimi odborom in njihovim zborom proizvajalcev veliko nalogo, da nadomestijo tako izpad privatne obrtne dejavnosti kot manjkajoče obrtne kapacitete v občini z ustanavljanjem ustreznih družbenih obrtnih delavnic, zlasti uslužnostnega značaja. Posebno je potrebno analizirati možnost dviga storilnosti dela v obstoječih obrtnih delavnicah oziroma odkrivanje rezerv v podjetjih, možnost razširitve že obstoječih kapacitet ter možnost postavitve takih obrtnih delavnic, ki bi najbolj pripomogle k dvigu družbenega standarda prebivalcev.

V sektorju Novo mesto bo potrebno osnovati popravilnico koles, vulkanizersko delavnico, kemično čistilnico, črkoslikarsko delavnico itd. Na področju Šentjerneja in Kostanjevice primanjkuje šivilj, kolesarske popravilnice, elektrotehnične delavnice in pod. V trebanjsko-mokronoški dolini primanjkuje kleparjev, ključavničarjev, kolarjev, sedlarjev, torej obrti, ki jih ljudstvo na deželi najbolj potrebuje. V vsej Suh; Krajini ni niti enega dimnikarja, manjka jim brivcev, kovačev, kolarjev, ključavničarjev in pod. Na splošno manjka na celotnem področju našega okraja najrazličnejših obrti ter imajo tu občinski ljudski odbori veliko in odgovorno nalogo, da to stanje postopoma odpravijo. Da pa bodo mogli vsaj v najnujnejši meri izvesti, naj skušajo sredstva, ki jih prejmejo iz obrtne dejavnosti, uporabiti izključno za izboljšanje opreme in modernizacijo obstoječih ter ustanavljanje novih obrtnih uslužnostnih obratov.

Napredek obrti je v veliki meri odvisen od vzganjanja novih kvalificiranih kadrov. Zlasti je potrebno v večji meri vključevati vajence v obrtne obrate družbenega sektorja. Da se zajame čim več podeželske mladine v obrt, se bo že leta 1958 začela graditi nova vajenska šola ter vajenski internat v Novem mestu.

Upoštevajoč večjo skrb občinskih odborov za dvig obrtne dejavnosti na svojem območju, zlasti s pravilno pavšalizacijo obrtnih podjetij, večjo stimulativnost novih predpisov o dodelitvi dohodka ter nadaljni nemajhni vpliv letošnje graditve avto ceste, zlasti za obrti v bližini trase, predvidevamo, da se bo dvignil bruto produkt v obrti za 16 % nad lansko realizacijo. Tako bo ustvarila obrt od skupnega narodnega dohodka v okraju dobrih 5 %, od tega nad polovico (59 %) podjetja družbenega sektorja.

Pri postavljanju plana naši obrtni panogi smo v znatni meri upoštevali večjo storilnost v podjetjih, zlasti družbenega sektorja. Zaradi tega pričakujemo, da bo ustvaril 1 zaposlen delavec v obrti 605.000 din bruto produkta in sicer v socialističnem sektorju 848.000 din, v privatnem sektorju pa 420.000 din. Če primerjamo ta plan z realizacijo v preteklem letu (648.000 din v družbenem in 400.000 din v privatnem sektorju), se bo torej dvignila storilnost za 30 %, kar bo posledica mehanizacije obratov, boljše organizacije dela v podjetjih, odkrivanja še preostalih rezerv v podjetjih in v nemajhni meri kot posledico povečanja naporov delovnih kolektivov za dosego čim večjih uspehov.

XI. POGLAVJE

Investicije

Investicijska vlaganja v leto 1958 se bodo gibala pod vplivom predpisov zveznega in republiškega družbenega plana za leto 1958. Vplivi se bodo občutili zaradi omejitve trošenja lokalnih skladov in skladov podjetij. V gospodarskih organizacijah bo prišlo posebno do izraza plačevanje anuitet, ker se bo zaradi kreditnih obveznosti podjetij zmanjšalo neposredno vlaganje v nadomestitev osnovnih sredstev iz amortizacijskih skladov. Vendar se celotna investicijska aktivnost ne bo bistveno znižala, ker se bodo koristila sredstva tranš iz odobrenih posojil v prejšnjih letih in posojila, ki bodo predvidoma odobrena v tem letu za objekte, ki so v skladu s potrebami našega gospodarskega razvoja. Na tej osnovi predvidevamo, da bo celotno vlaganje brez investicijskega vzdrževanja doseženo v višini okrog 1686 milijonov din. Od tega se predvideva:

iz zveznih in republiških sredstev	440 milijonov
iz okrajnih skladov in proračuna	256 milijonov
iz občinskih skladov in proračunov	331 milijonov
iz sredstev podjetij	237 milijonov
iz posojil in sredstev podjetij, ki se bodo vlagala v sklad obratnih sredstev	422 milijonov

Od predvidenega vlaganja odpade na gospodarske investicije 1296 milijonov in na investicije za družbeni standard okrog 390 milijonov.

Iz sredstev zveznih in republiških virov ter prostih sredstev okrajnih skladov se bo investiralo v povečanje osnovnih sredstev posameznih gospodarskih panog kot sledi:

industrija in rudarstvo okrog	250 milijonov
kmetijstvo okrog	201 milijonov
gozdarstvo okrog	26 milijonov
promet okrog	30 milijonov
trgovina in gostinstvo okrog	55 milijonov
obrt okrog	25 milijonov

Iz ocenitve je razvidno, da se bo odnos med posameznimi panogami v primeru z letom 1957 povečal v korist kmetijstva, trgovine, gostinstva in obrti.

V industriji so predvidena sredstva za dokončanje rekonstrukcije podjetja Novoteks, izgradnja vpadnika in separacije v rudniku Kanižarica, za nabavo strojne opreme v podjetju Motomontaža ter za ureditev obratov, ki bodo poslovali v sklopu obstoječih podjetij na zaostalih področjih okraja. Tako obrat »Telekomunikacije« v Mokronogu, šiviljski obrat v Kostanjevici in obrat za volneno trikotajo v Žužemberku.

Investicije v kmetijstvu bodo predvidoma uporabljene za obnovo 39 ha hmeljišč, izgradnjo 3 sušilnic za hmelj, dokončanje vinske kleti v Metliki, nabavo mehanizacije za kooperacije, za obnovo 14 ha vinogradov in 44 ha sadovnjakov ter delno ureditev kmetijskih posestev. Sklad za pospeševanje kmetijstva se bo uporabil za pospeševalne ukrepe v kmetijstvu in veterinarski dejavnosti. Investicije v gozdarstvu bodo financirane iz okrajnega gozdnega sklada v višini razpoložljivih sredstev.

V gostinstvu se predvideva vlaganje sredstev v nadaljevanje gradnje odprtega bazena v Dolenjskih Toplicah ter adaptacijo gradu Otočec. V trgovini bodo sredstva investirana za nabavo prevoznega parka in razširitev skladiščnih prostorov. V obrti predvidevamo izgradnjo opekarne v Novem mestu in povečanje hladilniških prostorov klavnice v Novem mestu.

Občinski skladi za gospodarske investicije bodo v letu 1958 razpolagali odnosno vložili v investicije okrog 63 milijonov din prostih sredstev in sredstev iz neizkoriščenih posojil. Z ozirom na splošne potrebe in potrebe občin naj bi se prvenstveno uporabili za investicije v kmetijstvu, gostinstvu in obrti.

Predvideni obseg investicij v letu 1958 je nižji kot v letu 1957. Obstojajo pa ugodne možnosti, da ta obseg povečamo s sredstvi, ki bi se dobila iz splošnega investicijskega sklada na natečajih. V industriji imamo že vložene zahteve za povečanje proizvodnje v podjetju Novoles, ki predvideva izgradnjo obrata za proizvodnjo rezanega lesa, nadalje je predložen projekt za osvajanje proizvodnje kontrastnih sredstev v tovarni zdravil Krka, v pripravi pa je projekt za proizvodnjo špirta v občini Trebnje. Potrebna sredstva za realizacijo omenjenih obratov znašajo blizu 910 milijonov, od tega za osnovna sredstva okrog 660 milijonov. Vlagala bi se v večletnih tranšah. Možnosti, da izkoristimo natečaje iz splošnega investicijskega sklada v tem letu za naslednje leto, imamo še za obrate Telekomunikacije v Semiču in Šentjerneju, za opekarne Zalog, Prelesje in Račje selo ter za obrat Slovenija-vino BELSAD v Črnomlju. Potrebno je, da se čimprej pripravijo investicijski programi.

Ocenjene investicije za kmetijstvo ne zadoščajo za izvršitev plana obnove vseh predvidenih površin hmeljišč, sadovnjakov in vinogradov ter za ureditev državnih posestev, melioracije steljnikov po predlogu družbenega plana. Potrebna sredstva, ki so predvidena v II. poglavju, se bodo lahko pridobila iz splošnega investicijskega sklada, kjer so predvidena večja sredstva za to panogo.

Tudi v ostalih gospodarskih panogah so možnosti, da se uveljavimo na raznih natečajih. V gradbeništvu predvidevamo, da bomo sodelovali na natečaju za gradbeno opremo. V gostinstvu na natečajih, ki bi omogočili povečanje hotelskih prostorov v zdraviliščih Dolenjske Toplice, Šmarješke Toplice in v hotelu Metropol. Trgovina ima že vloženi elaborat za centralna skladišča v Novem mestu. Potrebno je še, da v okviru možnosti iščemo sredstva za opremo in ureditev trgovskih lokalov. Zlasti velja to za ožje področje Novega mesta.

V obrti morajo občinski ljudski odbori poskrbeti, da se pripravi dokumentacija, s katero se bodo lahko udeležili raznih natečajev.

Pri realiziranju posojil bo vprašanje soudeležbe, ki je predpisana, predstavljalo resno oviro. Potrebno bo to vprašanje reševati z združevanjem skladov podjetij na območju občin. Zlasti velja to za soudeležbo v kmetijstvu, trgovini, gostinstvu in obrti.

Investicije za družbeni standard se bodo financirale iz stanovanjskih skladov, proračuna okraja in občin ter namenskih sredstev za te investicije. Na stanovanjsko izgradnjo odpade okrog 196 milijonov ocenjenih sredstev. Ostala sredstva bodo uporabljena za vzdrževanje, popravilo in dograditev šolskih, zdravstvenih in komunalnih objektov ter za elektrifikacijo podeželja.

Sredstva za negospodarske investicije iz okrajnega proračuna v višini 20 milijonov din so namenjena za pomoč onim občinam, ki imajo začete večje objekte in jih ne morejo usposobiti iz lastnih sredstev, ter za investicije okrajnih ustanov.

Na občinske ljudske odbore in ustanove pri OLO se ta sredstva razdele takole:

	V 000 din
Črnomelj — za zavarovanje nedokončanih del na šoli Vinica	1,000
Kostanjevica-Podbočje — za regulacijo poti in hudournika Skradnja	2,000
Metlika — za pomoč pri izgradnji zdravstvenega doma	2,000
Šentjernej — za pomoč pri izgradnji šole Zameško	4,000
Novo mesto — za ureditev sedanjega objekta lekarne pri kirurškem oddelku Splošne bolnice	3,000
Trebnje — za pomoč pri izgradnji šole Čatež	4,000
Žužemberk — za zavarovanje nedokončanih del na šoli Prevole	1,000
Okrajnemu sodišču v Črnomlju za ureditev uradnih prostorov	3,000

V celoti bodo investicije za družbeni standard nekoliko večje kot v letu 1957. Priporoča se občinskim ljudskim odborom, da zajamejo dovoljeni odstotek iz skladov za kreditiranje stanovanjske izgradnje in izločijo ta sredstva za potrebe vzdrževanja prosvetnih objektov.

II. DEL

EKONOMSKI UKREPI ZA IZVRŠITEV DRUŽBENE NEGA PLANA OKRAJA NOVO MESTO ZA LETO 1958

XII. POGLAVJE

Amortizacija

Kmetijske organizacije in splošne kmetijske zadruge so oproščene plačevanja amortizacije za gradbene objekte, ki jih ne morejo uporabljati.

Kateri gradbeni objekti se ne morejo uporabljati, odloči s posebno odločbo na predlog gospodarske organizacije iz prednjega odstavka svet za kmetijstvo in gozdarstvo občinskega ljudskega odbora po predhodnem soglasju sveta za kmetijstvo in gozdarstvo okrajnega ljudskega odbora.

XIII. POGLAVJE

Prispevek iz dohodka gospodarskih organizacij

V okrajni investicijski sklad se steka 60 % prispevka iz dohodka gospodarskih organizacij, ki pripada investicijskim skladom občin, okrajev in ljudskih republik, po odbitku deleža LR Slovenije.

Na prispevku iz dohodka gospodarskih organizacij, ki izpolnjujejo svoje obveznosti do družbene skupnosti v pavšalnem znesku, okrajni ljudski odbor ni udeležen.

XIV. POGLAVJE

Razdelitev proračunskih sredstev

Občinskim ljudskim odborom se za kritje proračunskih izdatkov odstopijo v celoti sledeči dohodki:

- 100 % prometnega davka od privatnikov,
- 100 % prometnega davka od vina in žganja,
- 100 % dohodnine samostojnih poklicev in premoženja,
- zemljarina gospodarskih organizacij in ostalih zavezancev, razen 15 % zemljarine kmetijskih organizacij in splošnih kmetijskih zadrug, ki jo obračunavajo in plačujejo po predpisih o sredstvih gospodarskih organizacij in se steka v okrajni investicijski sklad.

2

Od dohodnine kmečkih gospodarstev, ki ostane po vplačilu obveznih prispevkov v sklade na podlagi zveznih in republiških predpisov, pripada občinam:

	Delež občine v %
Črnomelj	100
Kostanjevica-Podbočje	85
Metlika	78
Mirna	86
Mokronog	91
Novo mesto	100
Semič	100
Straža-Toplice	80
Šentjernej	65
Trebnje	77
Žužemberk	100

3

Na proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev, ki ostane po odbitku udeležbe zveze, je okrajni ljudski odbor Novo mesto udeležen takole:

	Delež OLO Novo mesto v %
Črnomelj	—
Kostanjevica-Podbočje	50
Metlika	50
Mirna	50
Mokronog	30
Novo mesto	57
Semič	41
Straža-Toplice	84
Šentjernej	62
Trebnje	61
Žužemberk	—

Od proračunskega prispevka iz osebnega dohodka, ki ga določajo občinski ljudski odbori v pavšalnem znesku, okrajni ljudski odbor ni udeležen.

4

Poleg dohodkov, navedenih v 1., 2. in 3. točki tega poglavja, bodo občine razpolagale za kritje proračunskih izdatkov še s sledečimi dohodki, ki se pobirajo na njihovem območju:

- 58 % obveznih in del neobveznih občinskih doklad na kmečko dohodnino v razmerju, ki ga odreja občinski družbeni plan,
- občinske doklade od samostojnih poklicev in premoženja,
- občinski prometni davek,
- občinski prometni davek na maloprodajni promet,
- občinske takse,
- davek na dediščine in darila,
- dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka,
- dohodki občinskih uradov in zavodov,
- ostali občinski proračunski dohodki,
- pavšalni znesek proračunskega prispevka iz osebnega dohodka pavšaliziranih gospodarskih organizacij.

XV. poglavje

Gozdarstvo

1

Določitev količin lesa za posek

Za posek v letu 1958 se določijo v gozdovih splošnega ljudskega premoženja, s katerim gospodarijo gozdna gospodarstva, tele količine stoječega lesa:

Kmet. gozdarsko posestvo	Iglavci	Listavci	Skupaj
Novo mesto	28.100	49.700	77.800
skupna sečnja (v bruto m ³)			
od tega za maloprodajo	2.387	6.700	9.087

Razdelitev plana za maloprodajo na občine izvrši svet za kmetijstvo in gozdarstvo OLO Novo mesto. Za posek stoječega lesa v zasebnih, združnih in ostalih gozdovih SLP, se določijo za leto 1958 tele maksimalne količine:

Občina	Iglavci	Listavci	Skupaj
	(v m ³ oblega lesa)		
Črnomelj	4.480	14.430	18.910
Kostanjevica-Podbočje	219	9.780	9.999
Metlika	2.310	5.280	7.590
Mirna	1.030	5.110	6.140
Mokronog	1.091	7.380	8.471
Novo mesto	2.981	25.320	28.301
Semič	2.650	7.850	10.500
Straža-Toplice	7.610	9.290	16.900
Šentjernej	1.300	9.940	11.240
Trebnje	3.310	13.980	17.290
Žužemberk	219	12.540	12.759
Skupaj	27.200	120.900	148.100

XVI. POGLAVJE

Skladi

1

V okrajni investicijski sklad se v letu 1958 vključijo sredstva določena v 5. razdelku XIX poglavja zveznega družbenega plana, anuitete in obresti od danih posojil, kakor tudi drugi dohodki ter dohodki predpisani z zveznimi predpisi.

Razpoložljiva sredstva okrajnega investicijskega sklada se bodo uporabljala predvsem za namene, ki jih predvidevajo smernice gospodarskega razvoja okraja Novo mesto v II. delu okrajnega družbenega plana za leto 1958.

2

Sredstva okrajnih proračunskih skladov za leto 1958 se formirajo na podlagi zveznih in republiških predpisov ter dotacije iz okrajnega proračuna.

Namenska uporaba sredstev teh skladov se določi v predračunih dohodkov in izdatkov, ki so sestavni del okrajnega proračuna.

XVII. POGLAVJE

Proračunska sredstva in sredstva skladov okraja
Novo mesto

1

V letu 1958 bo okrajni ljudski odbor Novo mesto razpolagal s skupnimi sredstvi za finansiranje proračunskih izdatkov v višini 396.911.000 dinarjev.

Sredstva so zagotovljena iz sledečih virov:

	V 000 din
prometni davek od davčnih vrednotnic	1,000
državne takse	30,600
del dohodnine kmečkih gospodarstev	30,897
dopolnilna dohodnina od lesa	54,000
del proračunskega prispevka iz osebnega dohodka	183,914
dohodki uradov in zavodov	500
ostali proračunski dohodki	4,000
dotacije LRS	92,000
Skupaj	396,911

Sredstva za finansiranje proračunskih izdatkov se bodo uporabljala v naslednje namene:

	V 000 din
administrativni del proračuna	262,666
negospodarske investicije	20,000
dotacija investicijskemu skladu	40,600
dotacija kmetijskemu skladu	12,284
dotacija vodnemu skladu	12,000
dotacija cestnemu skladu	16,000
dotacija skladu za štipendije	12,000
dotacije občinam	21,361
od tega ObLO Črnomelj	6,141
od trga ObLO Žužemberk	15,220
Skupaj	396,911

3

V letu 1958 bodo znašala razpoložljiva sredstva okrajnih skladov:

	V 000 din
okrajni investicijski sklad	73,400
okrajni kmetijski sklad	30,432
okrajni cestni sklad	31,058
okrajni gozdni sklad (investicijski)	31,229
okrajni vodni sklad	12,000
okrajni gasilski sklad	4,291
okrajni sklad za gospodarske kadre	15,307
okrajni sklad za štipendije	12,000
Skupaj	209,717

XVIII. POGLAVJE

Ta družbeni plan velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Novo mesto, uporablja pa se od 1. januarja 1958 dalje.

Novo mesto, aprila 1958.

Na podlagi 7. člena splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, št. 26/55 in 29/57) je občinski ljudski odbor Šentjernej na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 5. decembra 1957 sprejel sklep o spremembah in dopolnitvah statuta občine Šentjernej z dne 31. maja 1957, tako da se prečiščeno besedilo statuta glasi:

STATUT OBČINE ŠENTJERNEJ

I. Občina Šentjernej

1. člen

Občina Šentjernej je temeljna politično-teritorialna organizacija samoupravljanja delovnega ljudstva in temeljna družbeno-gospodarska skupnost prebivalcev na območju te občine. Občina Šentjernej je v sestavu okraja Novo mesto.

2. člen

Območje občine Šentjernej obsega:

- Katastrska občina Bela cerkev. — Naselja: Bela cerkev, Draga, Hrib, Vinji vrh.
- Kat. občina Dobrava. — Naselja: Dobrava pri Škocjanu, Dobruška vas.
- Kat. občina Dole. — Naselja: Dolenje Dole, Gorenje Dole, Jelendol, Mačkovec pri Škocjanu, Segonje, Zloganje.
- Kat. občina Gorenja Orehovica. — Naselja: Cerov log (del), Gorenja Stara vas, Hrastje, Loka, Orehovica, Tolsti vrh, Zapuže.
- Kat. občina Gorenja vas (del). — Naselje: Osrečje.
- Kat. občina Gradišče. — Naselja: Breška vas, Čadraže, Dobravica, Dolenje Gradišče pri Šentjernej, Dolenji Maharovec, Drama, Gorenja Gomila, Gorenje Gradišče pri Šentjernej, Gorenji Maharovec, Mihovica, Pristavica, Razdrto, Roje, Šmalčja vas.
- Kat. občina Mršeča vas. — Naselja: Čisti breg, Čučja mlaka, Grmovlje, Hrvaški brod, Hudenje, Mršeča vas, Zameško.
- Kat. občina Orehovec (del). — Naselja: Mali Ban, Veliki Ban.
- Kat. občina Ostrog (del). — Naselja: Brezje pri Šentjernej, Groblje pri Prekopi, Gruča, Imenje, Ledča vas, Ostrog, Rakovnik, Šentjakob.
- Kat. občina Polhovica. — Naselja: Dolenje Mokro polje, Gorenje Mokro polje, Polhovica, Praproče pri Šentjernej, Pristava pri Šentjernej.
- Kat. občina Stara vas. — Naselja: Dolnja Stara vas, Hrastulje, Stara Bučka, Stopno, Škocjan, Zavinek.
- Kat. občina Šentjernej. — Naselja: Dolnja Brezovica, Dolnja Stara vas, Drča (del), Gorenja Brezovica, Sela pri Šentjernej, Šentjernej, Šmarje, Volčkova vas, Vrbovce, Vrh pri Šentjernej, Žvabovo.
- Kat. občina Tomažja vas. — Naselja: Ruhna vas, Stranje pri Škocjanu, Tomažja vas.

Kat. občina Vrhpolje. — Naselja: Apnenik, Cerov log (del), Dolenje Vrhpolje, Drča (del), Gorenje Vrhpolje, Javorovica, Mihovo, Vratno.

Kat. občina Zagrad (del). — Naselja: Goriška gora, Goriška vas pri Škocjanu.

Kat. občina Zbure (del). — Naselje: Zalog pri Škocjanu.

3. člen

Delovno ljudstvo v občini izvršuje pravice in dolžnosti po občinskem ljudskem odboru, po krajevnih odborih in drugih organih občinske samouprave ali pa neposredno s tem, da voli predstavniške organe občine in odpoklicuje njihove člane, kakor tudi na zborih volivcev in z referendumom.

Pri izvrševanju pravic občine se opirajo organi občinske samouprave na organe samoupravljanja v gospodarskih organizacijah in zavodih ter na druge organe družbenega upravljanja.

4. člen

Občina izvršuje vse pravice in dolžnosti pri vodstvu družbenih zadev, razen tistih pravic in dolžnosti, ki so z ustavo ali zakonom določene za okraj, republiko ali federacijo, ter tistih pravic in dolžnosti, ki pripadajo samoupravnim gospodarskim organizacijam in družbenim ustanovam.

5. člen

Samoupravljanje delovnega ljudstva v občini je zagotovljeno z ustavo in se izvršuje v skladu z zakoni in v okviru enotne ureditve socialistične demokracije Federativne ljudske republike Jugoslavije.

6. člen

Delovno ljudstvo občine izvršuje pravice samoupravljanja v zadevah, ki so skupne občinam v okraju, po svojih predstavnikih v okrajnem ljudskem odboru in v drugih oblikah samoupravljanja. Pravice in dolžnosti organov okrajne samouprave do organov občinske samouprave so določene z zakonom.

7. člen

Občinski ljudski odbor je temeljni organ oblasti delovnega ljudstva.

Občinski ljudski odbor je v mejah svojih pravic in dolžnosti najvišji organ oblasti v občini Šentjernej.

Občinskemu ljudskemu odboru so podrejeni vsi organi državne uprave v občini, kolikor za upravne organe, ki upravljajo zadeve iz pristojnosti okraja, ljudske republike ali federacije, ni z zakonom drugače določeno.

8. člen

Občina ima zlasti tele pravice in dolžnosti:

1. skrbi za izravnavanje osebnih interesov posameznih državljanov s splošnimi družbenimi interesi;
2. zagotavlja pogoje a razvoj proizvajalnih sil in za stalno izboljševanje življenjskih in kulturnih razmer v občini;
3. usmerja gospodarski razvoj in porazdeljuje del

v občini ustvarjenega narodnega dohodka za gospodarske, kulturne in socialne potrebe občine;

4. skrbi za izravnavanje interesov in dela gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov s splošnimi družbenimi interesi; pospešuje razvoj gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov in povečanje storilnosti dela;

5. upravlja splošno ljudsko premoženje, ki je v splošni rabi, in drugo splošno ljudsko premoženje, ki je prepuščeno občini; varuje družbeno in osebno lastnino;

6. samostojno razpolaga z dohodki občine, določa obveznosti gospodarskih organizacij do občine; vpečuje določene doklade;

7. ureja samostojno po lastnem predudarku zadeve, ki imajo neposreden pomen za občino;

8. izvršuje zakone in druge predpise, kolikor ni to izrecno dano v pristojnost drugih organov, zavodov in organizacij;

9. določa organizacijo in poslovanje občinskih organov in zavodov ter skrbi za zakonitost njihovega dela;

10. organizira komunalne in druge občinske službe;

11. skrbi za splošno zdravstveno varstvo in za zboljšanje zdravstva;

12. skrbi za splošno obvezno šolanje in za strokovno izobraževanje; zagotavlja pogoje za kulturni razvoj;

13. skrbi za socialno varstvo;

14. skrbi za uresničevanje osebnih in političnih pravic državljanov in za zakonitost dela občinskih upravnih organov;

15. nadzoruje zakonitost dela gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov;

16. skrbi za javni red in mir v občini;

17. obravnava vprašanja iz pristojnosti okraja, republike in federacije ter s področja samoupravnih organizacij, daje predloge za reševanje takih vprašanj in v skladu z zakonom sodeluje pri njihovem reševanju.

Pravice in dolžnosti občine izvršujejo občinski ljudski odbor in drugi organi občinske samouprave glede na delovno področje, ki je določeno z zakonom in drugimi predpisi.

9. člen

Občini pripadajo za izvrševanje njenih pravic in dolžnosti lastni viri dohodkov, ki so zagotovljeni z zakonom.

10. člen

Pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti občina po svojem ljudskem odboru in po drugih organih občinske samouprave:

1. samostojno sprejema družbeni plan in proračun;

2. sprejema predpise samostojno in na podlagi zakonskega pooblastila; predpisuje z zakonom določene upravne kazni za prekršitve svojih predpisov;

3. ustanavlja gospodarska podjetja ter komunalne, kulturne, prosvetne, zdravstvene in socialne zavode;

4. neposredno uporablja zakone in druge predpise s tem, da vodi upravni in upravno-kazenski postopek, izdaja odločbe na prvi stopnji in izvršuje upravna opravila, kolikor ni to dano v pristojnost drugih organov;

5. razveljavlja in odpravlja nezaknite sklepe gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov, nad katerimi ima po zakonu pravico nadzorstva;

6. organizira izvrševanje nalog iz svojih pristojnosti in izdaja organizacijske, upravne, gospodarske in druge ustrezne ukrepe za njihovo izvršitev;

7. zagotavlja sredstva za delovanje javnih služb v občini;

8. zagotavlja delovanje občinskih služb s tem, da postavlja strokovne uslužbence in da skrbi za njihovo izpopolnjevanje in za njihove pravice;

9. daje priporočila gospodarskim in družbenim organizacijam ter zavodom za njihovo delo;

10. vloga ugovore za varstvo svojih samoupravnih pravic, če so s predpisom ali drugim aktom višjih organov kršene njene z zakonom določene pravice.

11. člen

Občina ima pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti do državljanov, gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov samo z zakonom določene pravice.

12. člen

Svoje pravice in dolžnosti izvršuje občina na podlagi in v mejah zakonov in drugih predpisov višjih državnih organov ter svojih predpisov.

13. člen

Razmerja med občinskim ljudskim odborom in med drugimi organi občinske samouprave, ki izvršujejo zadeve splošnega pomena za občino, se določajo z zakonom in s tem statutom.

14. člen

Zaradi kar najširšega sodelovanja državljanov pri občinski samoupravi in zaradi izvrševanja posameznih zadev, ki imajo neposreden pomen za prebivalstvo kraja, se ustanovijo na območju občine krajevni odbori.

15. člen

Občinski ljudski odbor in krajevni odbori se morajo pri izvrševanju svojih pravic opirati na zbere volivcev in v skladu z zakonom uresničevati njihove sklepe.

16. člen

Občinski ljudski odbor zagotavlja zakonitost pri izvrševanju referendumov volivcev.

17. člen

Občinski ljudski odbor mora dajati pravno pomoč državnim organom.

18. člen

Občina Šentjernej je pravna oseba.

19. člen

Sedež občinskega ljudskega odbora je v Šentjerneju.

20. člen

Občinski ljudski odbor ima svoj pečat; pečat obsega grb in ime Ljudske republike Slovenije, ime okraja in ime ljudskega odbora.

II. OBČINSKI LJUDSKI ODBOR

1. Sestava ljudskega odbora

21. člen

Občinski ljudski odbor sestavljata občinski zbor in zbor proizvajalcev.

Občinski zbor ima 23 odbornikov.

Zbor proizvajalcev ima 20 odbornikov.

Volitve odbornikov obeh zborov se opravijo po zakonu o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov.

2. Delo ljudskega odbora

22. člen

Ljudski odbor obravnava temeljna vprašanja, ki imajo pomen za gospodarski, komunalni, kulturni in socialni razvoj in življenje občine; izdaja predpise in potrebne ukrepe za reševanje teh vprašanj.

23. člen

Ljudski odbor izvršuje zadeve iz svoje pristojnosti na sejah zborov oz. odborov, izvršilne in določene upravne zadeve po svojih svetih, druge upravne zadeve pa praviloma po svojih upravnih organih.

Sejo občinskega zbora oziroma zbora proizvajalcev ljudskega odbora skliče predsednik ljudskega odbora po lastnem preudarku; sejo mora sklicati če to zahteva najmanj petina odbornikov ustreznega zbora, komisija ali svet ljudskega odbora ali predsednik okrajnega ljudskega odbora Novo mesto.

Sejo posameznega zbora vodi odbornik ki ga izvoli zbor izmed sebe za eno ali več sej, vendar največ za dobo enega leta.

Ljudski odbor in vsak zbor sprejme vsak poslovnik.

24. člen

Ljudski odbor sklepa na skupni seji obeh zborov veljavno, če je na seji navzočih večina odbornikov vsakega zbora.

Vsak zbor ljudskega odbora sklepa veljavno, če je na seji navzočih večina njegovih odbornikov.

Ljudski odbor in zbor sprejemata sklepe z večino glasov navzočih odbornikov.

Občinski statut se sprejme z večino glasov odbornikov vsakega od obeh zborov.

25. člen

Če obravnava ljudski odbor na svoji seji zadevo, ki je bila postavljena na dnevni red na predlog sve-

ta, lahko sodelujejo pri obravnavi tudi člani sveta, ki niso ljudski odborniki, ne morejo pa sodelovati pri glasovanju.

26. člen

Občinski zbor in zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora na ločenih sejah obeh zborov enakopravno sprejemata:

1. občinski statut;
2. odloke in druge sklepe s področja gospodarstva, dela in socialnega zavarovanja;
3. občinski družbeni plan, proračun in sklepni račun o izvršitvi občinskega proračuna;
4. regulacijski načrt občine in njenih naselij;
5. sklepe o najetju občinskih posojil in o prevzemu poroštva za posojila gospodarskih organizacij;
6. sklepe o razpolaganju z družbenim premoženjem, ki ga upravlja občinski ljudski odbor;
7. odločbe o ustanovitvi gospodarskih organizacij in zavodov;
8. sklep o razpisu občinskega referendumata;
9. sklepe o višini nagrade za predsednika ljudskega odbora ter o povračilu stroškov odbornikom — članom svetov in drugih kolegijjskih organov ljudskega odbora;
10. sklep o vložitvi ugovora za varstvo samoupravnih pravic občine;
11. sklepe o notranji organizaciji upravnih organov in o sistemizaciji delovnih mest;
12. sklepe o drugih vprašanjih, o katerih po zakonitih predpisih enakopravno odločata oba zbora.

Zbora se lahko sporazumno zbereta na skupno sejo, vendar samo zato, da poslušata poročilo in pojasnila o posameznih vprašanjih iz prvega odstavka tega člena. Obravnavo je treba opraviti na ločenih sejah, če zbora drugače ne skleneta, odločanje pa je treba opraviti vedno ločeno.

27. člen

Ljudski odbor lahko ustanovi gospodarske organizacije in zavode po lastnem preudarku ali na predlog krajevnih odborov, delovnih kolektivov, družbenih organizacij ali državljanov.

Občinski ljudski odbor lahko skupno z ljudskimi odbori drugih občin ustanovi podjetje ali zavod, če se dajo posamezne potrebe bolj in lažje zadovoljiti s skupnimi sredstvi več občin.

28. člen

Odloki in drugi sklepi občinskega ljudskega odbora, pri katerih sprejemanju sodelujeta enakopravno občinski zbor in zbor proizvajalcev, veljajo samo, če sta jih izglasovala oba zbora v enakem besedilu.

29. člen

Če se zbora o besedilu ne sporazumeta, določita skupno komisijo, ki naj doseže soglasnost besedila; to komisijo sestavljajo odborniki obeh zborov v enakem številu.

Če se zbora tudi po poročilu komisije na skupni seji ne sporazumeta, se seja odloži na prihodnji dan.

Če se tudi na tej seji ne sporazumeta, odlok oziroma sklep ni sprejet.

Kadar gre v primeru iz prejšnjega odstavka za odlok ali sklep, ki bi ga občinski ljudski odbor moral sprejeti na podlagi predpisa pristojnega višjega organa, je predsednik občinskega ljudskega odbora dolžan to sporočiti predsedniku okrajnega ljudskega odbora. Če občinski ljudski odbor kljub opozorilu okrajnega ljudskega odbora na prvi prihodnji seji odloka oziroma sklepa ne sprejme, sporoči to okrajni ljudski odbor Izvršnemu svetu.

30. člen

Občinski ljudski odbor na skupni seji obeh zborov:

1. voli in razrešuje predsednika ljudskega odbora, predsednike in člane svetov ter člane skupnih odbor- niških komisij;

2. voli in razrešuje sodnika za prekrške in nje- govega namestnika;

3. postavlja in razrešuje tajnika ljudskega odbora, šefe temeljnih upravnih organov in inšpektorje;

4. izvršuje pravice, ki so dane občinskemu ljud- skemu odboru glede postavitve oziroma razrešitve direktorjev gospodarskih organizacij in predstojnikov zavodov;

5. upravlja druge volitve oziroma imenovanja in razrešitve, za katere je po zakonu in drugih predpi- sih pristojen občinski ljudski odbor.

Na skupni seji obeh zborov rešuje občinski ljud- ski odbor tudi spore med zboroma o pristojnosti.

31. člen

Občinski zbor samostojno:

1. sprejema predpise in druge akte iz pristojnosti občinskega ljudskega odbora, kolikor to ne spada v pristojnost obeh zborov;

2. razpravlja in odpravlja v mejah zakona pred- pise in druge, izven upravnega postopka izdane akte svetov in upravnih organov ljudskega odbora, razen predpisov in aktov s tistih področij, o katerih skle- pata oba zbor enakopravno;

3. odloča o sklepih zborov volivcev, kadar je za to po zakonu pristojen;

4. opravlja druge zadeve, ki so z zakonom ali z drugim predpisom dane v pristojnost občinskega zbora.

32. člen

Zbor proizvajalcev samostojno:

1. daje priporočila gospodarskim organizacijam za njihovo delo;

2. opravlja druge zadeve, ki so z zakonom ali dru- gim predpisi dane v pristojnost zbora proizvajalcev.

33. člen

Zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora ima pravico ugovora na okrajni ljudski odbor zoper vsak sklep občinskega zbora, če pri sprejemanju skle- pa ni sodeloval, če tudi je imel to pravico.

Okrajni ljudski odbor razveljavi sklep občinske-

ga zbora, če ugotovi, da je ugovor utemeljen, ter o odločitvi obvesti občinski ljudski odbor.

34. člen

Občinski zbor in zbor proizvajalcev imata pravico, da drug drugemu predlagata izdajo predpisov in ukrepov tudi v zadevah, pri katerih reševanju eden ali drug zbor ne sodeluje. Zbor, ki dobi ta predlog, mora o njem sklepati in o svojem sklepu obvestiti drugi zbor.

35. člen

Vsak zbor samostojno na svoji seji voli in razre- šuje člane svojih odborniških komisij, razpisuje nado- mestne volitve za posamezne odbornike, odloča o pre- nehanju mandata in o vseh drugih mandatno-imuni- tetnih vprašanjih.

36. člen

Ljudski odbor odloča na svojih sejah o upravnih zadevah v upravnem postopku, samo v primerih za katere je to predpisano z zakonom ali z uredbo.

Ljudski odbor odloča o upravnih zadevah s skle- pom. upravno odločbo pa podpiše tajnik ljudskega odbora.

37. člen

Odloki in odredbe občinskega ljudskega odbora ter odredbe njegovih svetov se objavljajo v »Urad- nem vestniku okraja Novo mesto«.

V tem listu se objavljajo tudi sklepi o izvolitvi organov ter o imenovanju in razrešitvi uslužbencev, ki jih voli, imenuje oziroma razrešuje ljudski odbor, odločbe o ustanovitvi gospodarskih organizacij in za- vodov ter odločbe o potrditvi zaključnih računov go- spodarskih organizacij z izvlečkom iz teh računov.

38. člen

Odloki in odredbe občinskega ljudskega odbora začnejo veljati osmi dan po objavi v »Uradnem vest- niku okraja Novo mesto«, če ni v samem predpisu drugače določeno; ne more pa biti določeno, da začne veljati predpis prej, kot je bil objavljen.

Družbeni plan in proračun veljata za vse leto, za katero sta sprejeta, če v njih samih ni drugače do- ločeno.

3. Odborniške komisije

39. člen

Za proučevanje posameznih vprašanj, obravnava- nje predlogov, izvrševanje anket in za opravljanje drugih zadev iz svoje pristojnosti, sestavi ljudski od- bor iz svojih članov stalne in začasne komisije.

Vsaka zadeva, ki se predloži ljudskemu odboru, da o njej odloči na seji, mora biti prej obravnavana v pristojni odborniški komisiji, če ljudski odbor v skladu s poslovníkom drugače ne sklene.

40. člen

Občinski ljudski odbor ima tele stalne odborniške komisije:

1. komisijo za volitve in imenovanja, ki ima 5 članov;

2. komisijo za prošnje in pritožbe, ki ima 3 člane.

41. člen

Komisija za volitve in imenovanja proučuje oziroma daje predloge za volitve in razrešitve vseh organov, ki jih voli in razrešuje ljudski odbor, razpisuje natečaj za mesta uslužbencev, predlaga občinskemu ljudskemu odboru postavitev uslužbencev oziroma postavlja uslužbenca, kolikor spada to v njeno pristojnost in opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po posebnih predpisih.

42. člen

Komisija za prošnje in pritožbe obravnava prošnje in pritožbe, ki jih pošljejo ljudskemu odboru državljan, organizacije in zavodi.

Komisija za prošnje in pritožbe v zvezi z vloženo prošnjo ali pritožbo lahko zahteva od občinskega organa potrebna pojasnila, preizkusi delo upravnega organa v taki zadevi in predlaga ustrezne ukrepe. Komisija za prošnje in pritožbe mora sporočiti vlagatelju, kaj je ukrenila v zvezi s prošnjo oziroma pritožbo.

43. člen

Občinski zbor ima tele stalne odborniške komisije:

1. mandatno-imunitetno komisijo, ki ima 3 člane;
2. komisijo za gospodarstvo, ki ima 5 članov;
3. komisijo za predpise in organizacijska vprašanja, ki ima 3 člane.

44. člen

Zbor proizvajalcev ima tele stalne odborniške komisije:

1. mandatno-imunitetno komisijo, ki ima 3 člane;
2. komisijo za gospodarstvo, ki ima 3 člane;
3. komisijo za predpise, ki ima 3 člane;
4. komisijo za vprašanja delavskega samoupravljanja, ki ima 3 člane.

45. člen

Mandatno-imunitetna komisija vsakega zbora obravnava vprašanja v zvezi z imunitetnimi pravicami odbornikov zbora, s prenehanjem odborniškega mandata, z razpisom volitev za izpraznjena odborniška mesta in z verifikacijo mandatov novoizvoljenih odbornikov ter o tem poroča zboru.

Komisija za gospodarstvo vsakega zbora obravnava predloge občinskega družbenega plana, proračuna in sklepnega računa ter predloge predpisov in ukrepov s področja gospodarstva in financ in o tem poroča zboru.

Komisija za predpise in organizacijska vprašanja občinskega zbora obravnava predloge predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinski zbor, razen tistih, ki spadajo v delovno področje komisije za gospodarstvo; obravnava organizacijska vprašanja in sistemizacijo delovnih mest pri upravnih organih občinskega ljudskega odbora ter o tem poroča zboru.

Komisija zbora proizvajalcev za predpise obravnava predloge predpisov in drugih aktov, ki jih spre-

jema ta zbor, razen tistih predpisov, ki spadajo v delovno področje komisije za gospodarstvo; obravnava sistemizacijo delovnih mest pri upravnih organih občinskega ljudskega odbora in o tem poroča zboru.

Komisija za vprašanja delavskega samoupravljanja zbora proizvajalcev obravnava vse predloge in zadeve s področja samoupravljanja v gospodarstvu in o tem poroča zboru.

46. člen

Občinski ljudski odbor in njegova zbora lahko ustanovijo še druge stalne odborniške komisije.

47. člen

Predsednik ljudskega odbora ter predsedniki svetov ne morejo biti člani stalnih odborniških komisij.

4. Predsednik ljudskega odbora

48. člen

Predsednik ljudskega odbora se izvoli izmed odbornikov na podlagi posamičnih kandidatur, ki jih vложи najmanj pet odbornikov.

49. člen

Predsednik ljudskega odbora predstavlja ljudski odbor in zastopa občino kot pravno osebo.

Predsednik sklicuje in vodi skupne seje občinskega ljudskega odbora ter sklicuje seje posameznega zbora, skrbi za izvrševanje njihovih sklepov ter vsklajuje delo svetov in komisij ljudskega odbora.

Predsednik ljudskega odbora lahko zahteva od sveta ali komisije ljudskega odbora, naj postavi na dnevni red svoje seje posamezna vprašanja iz svojega področja. Svet oziroma komisija mora taka vprašanja obravnavati in o njih sklepati.

Predsednik opravlja tudi druge zadeve, ki spadajo po posameznih predpisih v njegovo delovno področje.

50. člen

Predloge predpisov in drugih aktov pošiljajo sveti ljudskega odbora po predsedniku, predsednik pa jih da v obravnavo pristojni odborniški komisiji.

51. člen

Če misli predsednik občinskega ljudskega odbora, da kakšen predpis ali drug sklep sveta, ki je bil izdan izven upravnega postopka, nasprotuje zakonu, sporoči to predsedniku sveta z zahtevo, naj svet predpis oziroma sklep ponovno obravnava. Če ostane svet pri svojem stališču, predsednik ljudskega odbora lahko zadrži izvršitev predpisa oziroma sklepa in predloži sporno vprašanje pristojnemu zboru ljudskega odbora, da o njem odloči na svoji prvi prihodnji seji.

52. člen

Predsednik ljudskega odbora lahko zahteva od tajnika ljudskega odbora, naj mu poroča o administrativnem poslovanju upravnih organov in pripravi

o posameznem vprašanju iz svojega področja poročilo za sejo ljudskega odbora.

Predsednik ljudskega odbora lahko zadrži izvršitev akta, ki ga izda tajnik ali upravni organ ljudskega odbora izven upravnega postopka, in predlaga ljudskemu odboru, da o njem odloči.

53. člen

Predsednik ljudskega odbora lahko zahteva od tajnika podatke ali poročilo o posameznem vprašanju s področja uprave ali pa mu naroči, da o posameznem vprašanju napravi poročilo za sejo ljudskega odbora oziroma sveta.

54. člen

Predsednik ljudskega odbora lahko v nujnih primerih imenuje člane upravne komisije, katere delovno področje je določeno s predpisom višjega državnega organa. Tako imenovanje mora predložiti v potrditev ljudskemu odboru na njegovi prvi prihodnji seji.

55. člen

Predsednik ljudskega odbora ima pravico v nujnih primerih sklicati sejo sveta, če je predsednik sveta odsoten ali če seje na njegovo zahtevo predsednik sveta ne skliče. Predlog za dnevni red seje da v tem primeru predsednik ljudskega odbora.

56. člen

Predsednik občinskega ljudskega odbora lahko v zadevah, ki se tičejo vzdrževanja reda in miru v občini in varnosti krajevnega prometa, sam izdaja ukaze postaji ljudske milice, ki je v občini, in zahteva pomoč pri upravnih izvršbi posameznih odločb ljudskega odbora in njegovih organov.

57. člen

Predsednik ljudskega odbora sproži disciplinski postopek zoper tajnika ljudskega odbora in zoper sodnika za prekrške ter določi, kdo bo zastopal obtožbo.

58. člen

Predsednik ljudskega odbora podpisuje akte, ki jih sprejme ljudski odbor na ločenih ali skupnih sejah zborov in akte v katerih zastopa občino kot pravno osebo.

Predsednik ljudskega odbora podpisuje skupno s predsednikom svetov odredbe sveta.

59. člen

Če je predsednik občinskega ljudskega odbora začasno odsoten ali zadržan, ga nadomestuje odbornik, ki ga določi občinski ljudski odbor.

60. člen

Za svoje delo v ljudskem odboru ima predsednik pravico do stalne mesečne nagrade; ta se mu izplačuje mesečno vnaprej. Predsednik ima pravico do plačanega letnega dopusta, ki znaša 30 dni.

5. Sveti

a) Sestava in področje

61. člen

Občinski ljudski odbor Šentjerneji ima za opravljanje izvršilnih in določenih upravnih zadev iz občinske pristojnosti tele svete:

1. svet za splošno upravo in notranje zadeve, ki ga sestavljajo predsednik in 4 člani;

2. svet za družbeni plan in finance, ki ga sestavljajo predsednik in 6 članov;

3. svet za industrijo, obrt, trgovino, turizem in gostinstvo, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov;

4. svet za komunalne in stanovanjske zadeve, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov;

5. svet za šolstvo, prosveto in kulturo, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov;

6. svet za kmetijstvo in gozdarstvo, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov;

7. svet za zdravstvo, ki ga sestavljajo predsednik in 6 članov;

8. svet za socialno varstvo in varstvo družine, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov.

62. člen

Svet za splošno upravo in notranje zadeve opravlja zadeve s področja organizacije in dela upravnih organov ljudskega odbora, razen tistih zadev, ki spadajo v področje drugih svetov, zadeve matične službe, zadeve varstva javnega reda in miru, varnosti prometa, varnosti ljudi in premoženja in pomoči osebam, ki so odpuščene s prestajanja kazni.

Svet za družbeni plan in finance obravnava in določa dokončen predlog občinskega družbenega plana, občinskega proračuna in sklepnega računa, opravlja zadeve v zvezi z izvajanjem občinskega družbenega plana in proračuna ter druge zadeve s področja financ in premoženjsko pravne zadeve.

Svet za industrijo, obrt, trgovino, turizem in gostinstvo opravlja zadeve s področja industrije, rudarstva, gradbeništva, obrtništva, blagovnega prometa, gostinstva, turizma, dela in posredovanje dela.

Svet za komunalne in stanovanjske zadeve opravlja zadeve s področja urbanizma, stanovanjske politike in varstva stanovanjskih pravic državljanov, prometa in cest ter druge komunalne zadeve.

Svet za šolstvo, prosveto in kulturo opravlja zadeve s področja šolstva, predšolske vzgoje in predvojaške vzgoje v šolah, ljudsko prosveto in druge zadeve s področja prosvetnega in kulturnega dela.

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo obravnava zadeve s področja kmetijstva, gozdarstva, lova in ribolova;

Svet za zdravstvo opravlja zadeve s področja zdravstva;

Svet za socialno varstvo in varstvo družine opravlja zadeve s področja splošnega varstva, skrbništva odraslih, varstva družine in skrbništva mladoletnih.

63. člen

Predsednike in člane svetov voli ljudski odbor. Najmanj dva člana sveta izvoli ljudski odbor izmed svojih odbornikov, druge člane sveta pa izmed državljanov, ki s svojim znanjem in izkušnjami lahko pripomorejo k uspešnemu delu sveta.

Ljudski odbor lahko zahteva od gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov, da mu dajo predloge za člane svetov.

Če predsednik ni odbornik, lahko sodeluje pri delu ljudskega odbora, če je na dnevnem redu vprašanje s področja sveta, nima pa pravice glasovati.

Predsednik, podpredsednik in uslužbenci ljudskega odbora okrajna Novo mesto ter predsednik in uslužbenci ljudskega odbora občine Šentjernej ne morejo biti člani sveta. Nihče ne more biti član v več kot dveh svetih.

64. člen

Sveti ljudskega odbora na svojem področju:

1. skrbijo zato, da se izvršujejo zakoni in drugi predpisi višjih državnih organov; skrbijo, da se izvršujejo predpisi občinskega ljudskega odbora in njegove smernice za izvrševanje teh predpisov;

2. izdajajo odredbe in upravna navodila za izvrševanje predpisov ljudskega odbora; odredbe in navodila za izvrševanje zakonov in drugih predpisov zveznih in republiških organov izdajajo, če so za to pooblašteni in v kolikor so pooblašteni;

3. obravnavajo načelna vprašanja iz svojega delovnega področja, dajejo smernice za delo ustreznih upravnih organov in nadzorujejo izvrševanje svojih sklepov;

4. predlagajo ljudskemu odboru, da izda predpise in druge akte in da odredi potrebne ukrepe;

5. dajejo komisiji za volitve in imenovanja predloge za volitve, imenovanja, postavitve in razrešitve, če so za to pooblašteni;

6. predlagajo ustanovitev, združitvev in ukinitvev zavodov;

7. dajejo predpisano pritrditev oziroma potrditev iz pristojnosti ljudskega odbora, razen če spada to v izključno pristojnost ljudskega odbora ali drugih organov;

8. opravljajo druge izvršilne in upravne zadeve, ki so z zakoni ali drugimi predpisi višjih državnih organov, s tem statutom ali z drugimi predpisi ljudskega odbora dane v njihovo področje.

Sveti so za svoje delo odgovorni ljudskemu odboru.

Ljudski odbor lahko razveljavi ali odpravi nezakonit akt sveta; vsak drug akt sveta, razen akta, ki je bil izdan v upravnem postopku, pa lahko s svojim aktom spremeni, ali pa naroči svetu, naj svoj akt spremeni sam po danih smernicah. Pri sprejemanju novega akta se mora svet držati smernic, ki mu jih da ljudski odbor.

Če ljudski odbor odpravi smernice, ki jih je izdal svet, lahko ljudski odbor tudi sam izda nove smernice.

65. člen

Sveti odločajo v upravnem postopku samo, če so za to pooblašteni z zakonom ali s predpisom, izdanim

na podlagi zakonskega pooblastila, z odlokom okrajnega ljudskega odbora ali z odlokom občinskega ljudskega odbora.

Z odlokom okrajnega oziroma občinskega ljudskega odbora se samo za take upravne zadeve, v katerih se odloča po prosti presoji, lahko določi, da odloča svet v upravnem postopku.

Svet odloča v upravnih zadevah s sklepom, upravno odločbo pa podpiše predstojnik upravnega organa, v čigar delovno področje spada zadeva.

66. člen

Predlog družbenega plana in predlog proračuna se objavita, da se omogoči organom upravljanja gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov, zborom volivcev in krajevnim odborom, da dajo svoje pripombe in predloge.

Pripombe in predloge, ki jih pri sestavi končnega besedila družbenega plana ali proračuna ne upošteva, mora svet za družbeni plan in finance predložiti občinskemu ljudskemu odboru skupno s predlogom družbenega plana oziroma proračuna.

67. člen

Če kakšna zadeva s področja enega sveta spada ali posega v področje drugega sveta, mora svet pred odločanjem povprašati za mnenje drugi svet.

Če je sporno, v čigavo področje spada določena zadeva, da predsednik ljudskega odbora mnenje o tem, kateri svet naj rešuje tako zadevo; svet, ki se ne strinja z mnenjem predsednika lahko zahteva, naj o tem odloči ljudski odbor.

Kolikor gre za zadeve v upravnem postopku, se uporabljajo predpisi o upravnem postopku.

b) Delo svetov

68. člen

Sveti ljudskega odbora opravljajo zadeve iz svojega delovnega področja na sejah.

Predsednik sveta obvesti o sklicanju seje predsednika ljudskega odbora.

Vabilo na sejo sveta se obenem s predlogom dnevnega reda in z gradivom dostavi članom sveta najmanj tri dni pred sejo.

Seje sveta se lahko udeležijo tudi člani ljudskega odbora, ki niso člani sveta. Ti imajo pravice sodelovati v obravnavi, nimajo pa pravice glasovati.

Seje sveta se udeleži tajnik občinskega ljudskega odbora ali uslužbenec, ki ga tajnik določi. Svet pa lahko pokliče na sejo tajnika ali drugega uslužbenca ljudskega odbora zaradi potrebnih pojasnil.

69. člen

Predsednik sveta lahko za potrebe sveta zahteva od tajnika, naj poroča o delu uprave ali da posamezno vprašanje s področja sveta pripravi za sejo sveta.

70. člen

O seji se vodi zapisnik; podpišeta ga predsednik sveta in zapisnikar. En izvod zapisnika je treba naj-

pozneje dva dni po seji po tajniku ljudskega odbora dostavi predsedniku ljudskega odbora.

Tajnik ljudskega odbora določi, kateri uslužbenec bo pisal zapisnik o seji sveta in opravljal za svet drugo administrativno delo.

71. člen

Zapisnik o delu sveta obsega podatke o številu navzočih in odsotnih članov sveta, dnevni red seje, sprejete sklepe in posebna mnenja posameznih članov sveta.

72. člen

Od časa do časa, najmanj pa enkrat vsakega pol leta, mora svet v okviru svojega področja obravnavati delo ustreznega upravnega organa.

73. člen

Pri opravljanju zadev s svojega področja sodeluje svet z gospodarskimi in družbenimi organizacijami ter zavodi, ki delajo na tem področju.

Te organizacije in zavodi imajo pravico dajati svetu predloge in pripombe o posameznih vprašanih iz njegovega področja. Svet mora take predloge in pripombe obravnavati na svoji prvi prihodnji seji in obvestiti predlagatelja o sprejetih sklepih.

74. člen

Svet daje ljudskemu odboru redna poročila o izvrševanju zadev in o drugih vprašanih iz svojega delovnega področja, splošno poročilo pa mu mora predložiti najmanj enkrat letno.

75. člen

Svet lahko sprejme svoj poslovnik; poslovnik sveta potrди občinski ljudski odbor.

76. člen

Svet lahko ustanovi komisije za proučevanje posameznih vprašanj in za pripravo predlogov za svet. Komisija sveta ne more izdajati odločb.

6. Uprava občinskega ljudskega odbora

a) Tajništvo

77. člen

Za ne posredno uporabo zakonov in drugih predpisov, za strokovno obdelavo in pripravo aktov ljudskega odbora in njegovih organov, za izvrševanje njegovih sklepov, za opravljanje drugih upravnih zadev ter za opravljanje administrativno tehničnih zadev iz svoje pristojnosti ima ljudski odbor tajništvo kot enotni organ občinske uprave.

Občinski ljudski odbor ima upravne komisije, ki so določene s predpisi višjih državnih organov; te opravljajo zadeve, ki so jim naložene s temi predpisi.

Za opravljanje komunalnih služb in posameznih upravnih zadev lahko ljudski odbor ustanovi posebne zavode ali takim zavodom poveri te službe in zadeve.

Občinski ljudski odbor lahko skupno z ljudskimi

odbori drugih občin določi, da se določene upravne oziroma strokovne službe opravljajo tudi za področje ene ali več drugih občin, če se dajo posamezne potrebe bolje ali lažje zadovoljiti s skupnimi sredstvi več občin.

78. člen

Notranje organizacijske enote tajništva so lahko odseki, referati in krajevni uradi.

Notranjo organizacijo tajništva predpiše občinski ljudski odbor z odločbo, ki jo potrди okrajni ljudski odbor.

Krajevni uradi se ustanavljajo s statutom.

Uprava za dohodke je posebna organizacijska enota v tajništvu.

Delo odsekov in uprave vodijo šefi.

Ljudski odbor, predsednik ljudskega odbora in tajnik ljudskega odbora lahko za izdajo odločb v upravnem postopku v zadevah določene vrste pooblastijo tudi vodje notranjih organizacijskih enot tajništva ali druge uslužbence.

79. člen

Tajništvo občinskega ljudskega odbora opravlja vse upravne zadeve iz pristojnosti ljudskega odbora, razen tistih posameznih zadev, ki so z zakonom ali z drugimi predpisi višjih državnih organov ali s tem statutom dane v področje ljudskega odbora, sveta ali kakega drugega posebnega organa občinskega ljudskega odbora.

Pri upravljanju zadev iz svojega delovnega področja izdaja tajništvo občinskega ljudskega odbora odločbe v upravnem postopku, nadzoruje izvajanje zakonov in drugih predpisov, opravlja upravna dejanja in izvršuje upravne ukrepe, za katere je pooblaščen.

80. člen

Zadeve s svojega področja opravlja tajništvo občinskega ljudskega odbora samostojno na podlagi in v mejah zakonov, predpisov višjih državnih organov in predpisov občinskega ljudskega odbora ter v skladu s splošnimi smernicami, ki jih da občinski ljudski odbor ali njegov svet.

Pri izvrševanju posameznih upravnih opravil in ukrepov izven upravnega postopka se mora tajništvo ravnati po smernicah ljudskega odbora in njegovih svetov.

Občinski ljudski odbor in pristojni svet lahko razveljavita ali odpravita vsak akt tajništva, razen odločb, ki so bile izdane v upravnem postopku.

Pri izdaji nove odločbe se mora tajništvo ravnati po smernicah, ki mu jih da ljudski odbor ozir. svet.

b) Tajnik ljudskega odbora

81. člen

Tajnik ljudskega odbora načeljuje tajništvu in organizira njegovo delo.

Tajnik pomaga predsedniku pri pripravljanju seje ljudskega odbora in pri vsklajevanju dela posameznih svetov in komisij ljudskega odbora.

Tajnik lahko v sporazumu s predsednikom ljudskega odbora zahteva, naj svet ali upravna komisija ljudskega odbora postavi na dnevni red seje posamezna vprašanja s področja poslovanja tajništva ter personalna vprašanja s področja sveta oziroma komisije. Če svet to odkloni, sporoči tajnik predsedniku ljudskega odbora.

Tajnik ljudskega odbora je za svoje delo odgovoren ljudskemu odboru in predsedniku ljudskega odbora.

82. člen

Tajnik ljudskega odbora opravlja zlasti te zadeve:

1. skrbi za organiziranje in za redno, pravočasno in pravilno poslovanje tajništva občinskega ljudskega odbora;

2. vodi upravni postopek in izdaja odločbe; postopek vodi in podpisuje odločbe tudi takrat, kadar odloči o upravni zadevi ljudski odbor ali svet;

3. daje o pomembnejših vprašanjih pravno mnenje ljudskemu odboru in njegovim svetom;

4. udeležuje se sej ljudskega odbora, lahko pa tudi sej svetov in sodeluje pri obravnavanju, nima pa pravice glasovati; poroča predsedniku ljudskega odbora, če misli, da kakšen akt sveta ni v skladu z zakonom, z drugimi predpisi višjih organov ali z odloki ljudskega odbora;

5. poroča ljudskemu odboru o poslovanju tajništva in o ukrepih, ki jih je storil zaradi odprave pomanjkljivosti;

6. razporeja v skladu s predpisi uslužbenca ljudskega odbora v posamezne notranje organizacijske enote tajništva;

7. izdaja odločbe oziroma odloča o uslužbenkih razmerjih glede uslužbencev, za katere je pristojen po določbah tega statuta; odloča o delovnih razmerjih delavcev;

8. odloča o kaznovanju uslužbencev ljudskega odbora za disciplinske nerednosti, sproži disciplinski postopek zaradi disciplinskih prestopkov uslužbencev in določi, kdo bo zastopal obtožbo; odloča o kaznovanju delavcev za disciplinske prekrške;

9. določa razpored letnih dopustov za uslužbenca in delavce;

10. upravlja druge zadeve, ki spadajo po predpisih višjih državnih organov in ljudskega odbora v njegovo delovno področje.

7. Sodnik za prekrške

83. člen

Upravno kazenski postopek o prekrških, določenih s predpisi občinskega ljudskega odbora ter o vseh prekrških, določenih z drugimi predpisi, za katere ni pristojen okrajni sodnik za prekrške ali kakšen drug državni organ, vodi na prvi stopnji občinski sodnik za prekrške.

84. člen

Sodnika za prekrške in njegovega namestnika voli in razrešuje ljudski odbor.

Za sodnika za prekrške in za njegovega namestnika je lahko izvoljen, kdor ima pravno fakulteto ali višjo šolo Zveznega državnega sekretariata za notranje zadeve.

Do konca leta 1958 je lahko izvoljena za sodnika za prekrške tudi oseba, ki nima pravne fakultete ali višje šole Zveznega državnega sekretariata za notranje zadeve, če ima vsaj dve leti upravne prakse; vendar pa taka oseba lahko ostane občinski sodnik za prekrške samo, če v enem letu po izvolitvi napravi strokovni izpit.

8. Krajevni uradi

85. člen

Da bi bile določene občinske upravne službe bližje prebivalstvu, ima občinski ljudski odbor tele krajevne urade:

1. v **ŠKOCJANU za območje naselij**: Dobrava pri Škocjanu, Dobruška vas, Dolenje Dole, Gorenje Dole, Jelendol, Mačkovec pri Škocjanu, Segonje, Zloganje, Dolnja Stara vas, Hrastulje, Stara Bučka, Stopno, Škocjan, Zavinek, Ruhna vas, Stranje pri Škocjanu, Tomažja vas, Goriška vas pri Škocjanu, Goriška gora in Zalog pri Škocjanu.

Na čelu krajevnega urada je šef krajevnega urada; postavi ga občinski ljudski odbor.

Krajevni urad ima svoj delovodnik in pečat.

Samo s statutom se lahko ustanovijo novi ali odpravijo obstoječi krajevni uradi.

86. člen

Krajevni urad opravlja te zadeve:

1. vodi matične knjige, državlansko knjigo in volilne imenike ter izdaja izpiske iz njih;

2. izdaja živinske potne liste;

3. opravlja poslovanje za krajevni odbor;

4. sprejema vloge državljanov za občinski ljudski odbor;

5. opravlja druge zadeve, ki mu jih naloži občinski ljudski odbor.

87. člen

Krajevni uradi delajo po navodilih tajnika občinskega ljudskega odbora, v strokovnem pogledu pa tudi po navodilih pristojnega upravnega organa občinskega ljudskega odbora.

Krajevni urad opravlja poslovanje za krajevni odbor po navodilih krajevnega odbora.

9. Uslužbenci ljudskega odbora

88. člen

Uslužbenci ljudskega odbora so državni uslužbenci.

Statut uslužbencev ljudskega odbora je določen z zakonom.

Uslužbenci ljudskega odbora opravljajo delo, ki jim je odkazano.

Uslužbenci ljudskega odbora opravljajo službo samostojno in ob osebni odgovornosti v mejah določene

nega delovnega področja in pravic; pri tem se morajo ravnati po zakonih in navodilih pristojnih organov.

Uslužbenec ni dolžan izvršiti nezakonito smernico ali naročilo. V takem primeru mora uslužbenec opozoriti na nezakonitost izdane smernice oziroma naročila; če pa organ, ki je izdal tako smernico ali naročilo, tako izvršitev pisмено ponovi, jo je uslužbenec dolžan izvršiti, razen če bi izvršitev pomenila kaznivo dejanje, ali če bi se s tem hudo oškodovali državni interesi; v takem primeru pa mora uslužbenec obvestiti predsednika občinskega ljudskega odbora in tajnika okrajnega ljudskega odbora Novo mesto.

89. člen

Delovna mesta in pogoje glede strokovne izobrazbe za posamezna delovna mesta v upravi občinskega ljudskega odbora predpiše občinski ljudski odbor s pritrditvijo okrajnega ljudskega odbora Novo mesto. Če v dveh mesecih ni izdana odločba o pritrditvi, se šteje, da je pritrjitev dana.

90. člen

Za tajnika občinskega ljudskega odbora se lahko postavi, kdor ima dovršeno pravno fakulteto, strokovni izpit in najmanj pet let strokovne prakse.

Če se na razpis za mesto tajnika občinskega ljudskega odbora ne javi nihče, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, se imenuje za tajnika tisti udeleženec razpisa, ki je najprimernejši za to službo.

91. člen

Uslužbenci se lahko postavijo samo na sistemizirana delovna mesta.

92. člen

Uslužbenci občinskega ljudskega odbora se postavljajo na podlagi razpisa. Natečaj razpiše komisija za volitve in imenovanja.

Komisija iz prejšnjega odstavka presoja, kateri kandidati izpolnjujejo pogoje, predpisane z zakonom in z razpisom ter predlaga za postavitve oziroma postavi izmed kandidatov, ki izpolnjujejo te pogoje, tistega, ki je najprimernejši za posamezno službo. Komisija mora v svojem predlogu za postavitve navesti imena vseh kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje.

Na podlagi izida razpisa postavi občinski ljudski odbor tajnika ter tiste uslužbence, za katere je to določeno s posebnimi predpisi, druge uslužbence pa postavi komisija za volitve in imenovanja.

Kdor se je potegoval za razpisano mesto ali je njegov pravni interes prizadet, se lahko pritoži zoper akt o postavitvi, če misli, da razpis ni bil opravljen po predpisanem postopku ali da postavljeni ne izpolnjuje pogojev, ki so predpisani z zakonom in razpisom. Če organ, ki odloča o pritožbi, ugotovi, da razpis ni bil opravljen po predpisanem postopku, razveljavi akt v postavitvi in razpis, v drugih primerih pa samo akt o postavitvi.

93. člen

Za postavitve tajnika občinskega ljudskega odbora in za druge uslužbence, za katere je to določeno s

posebnimi predpisi, je potrebna pritrjitev personalne komisije okrajnega ljudskega odbora.

Za postavitve uslužbencev občinskega ljudskega odbora, ki nimajo potrebne strokovne izobrazbe, ki je določena za delovno mesto, na katero se postavijo, ali izpita, na podlagi katerega se ta izobrazba prizna, je potrebna pritrjitev personalne komisije okrajnega ljudskega odbora.

Uslužbenci, ki nimajo določenih pogojev glede strokovne izobrazbe, se smejo postaviti na določeno mesto kot vršilci dolžnosti.

Zoper odločbo personalne komisije, s katero se odreče pritrjitev iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba na Sekretariat Izvršnega sveta za občno upravo.

94. člen

O razrešitvi uslužbenca, ki ga je postavil ljudski odbor, odloči ljudski odbor, o razrešitvi drugih uslužbencev pa komisija za volitve in imenovanja.

Za odpoved uslužbencev občinskega ljudskega odbora je potrebna pritrjitev personalne komisije okrajnega ljudskega odbora Novo mesto.

95. člen

Odločbo o postavitvi in razrešitvi uslužbenca, ki jih postavlja in razrešuje ljudski odbor, izda predsednik ljudskega odbora. Predsednik ljudskega odbora izda tudi druge odločbe o službenih razmerjih teh uslužbencev, če ni z zakonom drugače določeno. Odločbe o postavitvi in razrešitvi drugih uslužbencev ljudskega odbora izdaja tajnik ljudskega odbora. Tajnik ljudskega odbora odloča tudi o drugih službenih razmerjih teh uslužbencev, če z zakonom ni drugače določeno.

III. KRAJEVNI ODBORI

1. Sestava in izvolitev

96. člen

Na območju občine Šentjernej se ustanovijo krajevni odbori za tale krajevna območja:

1. **Bela cerkev** za naselja: Bela cerkev, Vinji vrh, Draga, Hrib, Čadraže, Gorenja Gomila, Pristavica in Breška vas.

2. **Škocjan** za naselja: Škocjan, Hrastulje, Zavinsek, Stara Bučka, Zalog pri Škocjanu in Osrečje.

3. **Zloganje** za naselja: Zloganje, Segonje, Goriška vas, Goriška gora.

4. **Dolenje Dole** za naselja: Dolenje Dole, Gorenje Dole, Jelendol, Mačkovec in Stopno.

5. **Grmovlje** za naselja: Grmovlje, Dobruška vas, Hudenje, Dolnja Stara vas.

6. **Dobrava** za naselja: Dobrava pri Škocjanu, Čučja mlaka, Tomažja vas, Stranje pri Škocjanu, Ruhna vas.

7. **Šentjernej** za naselja: Šentjernej, Šmalčja vas, Šmarje, Sela, Dolenja Brezovica, Žvabovo, Vrh pri Šentjerneju, Dobravica, Razdrto, Gorenja Brezovica.

8. **Drča** za naselja: Drča, Mali Ban, Veliki Ban, Apnenik, Vratno, Javorovica.

9. **Roje** za naselja: Roje, Mihovica, Drama.

10. **Zameško** za naselja: Zameško, Hrvaški brod, Mršča vas, Čisti breg.

11. **Ostrog** za naselja: Ostrog, Šentjakob, Groblje, Gruča, Ledeča vas.

12. **Dolenja Stara vas** za naselja: Dolenja Stara vas, Imenje, Brezje, Rakovnik, Volčkova vas, Vrbovce.

13. **Orehovica** za naselja: Orehovica, Hrastje, Cerovi log, Loka, Zapuže, Tolsti vrh, Gorenja Stara vas.

14. **Dolenje Mokro polje** za naselja: Dolenje Mokro polje, Pristava, Gorenje Mokro polje, Polhovica.

15. **Gorenje Vrhpolje** za naselja: Gorenje Vrhpolje, Dolenje Vrhpolje, Mihovo.

16. **Dolenji Maharovec** za naselja: Dolenji Maharovec, Gorenji Maharovec, Dolenje Gradišče pri Šentjerneju, Gorenje Gradišče pri Šentjerneju, Prapreče.

97. člen

Krajevni odbor sestavljajo tisti odborniki občinskega ljudskega odbora, ki so bili izvoljeni na območju, za katero je ustanovljen krajevni odbor, in določeno število članov, ki jih izvolijo volivci tega območja na zborih volivcev.

Krajevni odbor ima pet do deset članov. Število članov določi občinski ljudski odbor.

98. člen

Če se opravijo za območje krajevnega odbora zbori volivcev po posameznih delih krajevnega območja določi občinski ljudski odbor število članov krajevnega odbora, ki jih volijo volivci po posameznem zboru, in sicer sorazmerno s številom prebivalcev z območja posameznega zbora volivcev tako, da se voli vsak član krajevnega odbora na enako število ali približno enako število prebivalcev.

99. člen

Za člana krajevnega odbora je lahko izvoljen vsak državljan, ki je vpisan v volilnem imeniku in stalno živi na območju krajevnega odbora.

Šef krajevnega urada ne more biti član krajevnega odbora.

100. člen

Za izvolitev članov krajevnega odbora skliče zbor volivcev predsednik občinskega ljudskega odbora.

Kandidate za tiste člane krajevnega odbora, ki jih voli zbor volivcev, lahko predlaga vsak na zboru navzoči volivec. Izvoljeni so tisti kandidati, ki so dobili največ glasov.

Glasuje se javno z dviganjem rok.

Predsedstvo zbora volivcev vodi glasovanje in ugotavlja izid glasovanja.

101. člen

Zbor volivcev, na katerem se volijo člani krajevnega odbora, se lahko opravi samo, če je navzočih vsaj desetina vseh volivcev z območja, za katerega se opravi zbor, najmanj pa 30 volivcev.

102. člen

Tisti člani krajevnega odbora, ki jih volijo zbori volivcev, se volijo na novo po vsakih splošnih volitvah v občinski ljudski odbor.

Zbor volivcev lahko vsak čas razreši člana krajevnega odbora, ki ga je izvolil, in izvoli namesto njegla drugega.

2. Področje krajevnega odbora

103. člen

Krajevni odbor obravnava zadeve, ki imajo neposreden pomen za kraj in za občino in daje občinskemu ljudskemu odboru predloge in mnenja za rešitev takih vprašanj; če gre za pomembnejše vprašanje, ga mora krajevni odbor poprej predložiti zboru volivcev v obravnavanje.

104. člen

Krajevni odbor samostojno opravlja tele zadeve:

1. skrbi za graditev in vzdrževanje komunalnih objektov v kraju, kot naprimer krajevnih cest in ulic, javnih vodovodov in vodnjakov, napajališč, javne razsvetljave, parkov in podobno; nadzoruje, da se uporabljajo ti objekti v skladu s predpisanim redom;
2. upravlja splošno ljudsko premoženje, ki je danokraj v uporabo;
3. skrbi za pravilno izkoriščanje krajevnih pašnikov in zato, da se pašniki uporabljajo po določenem redu, izterjuje predpisano pašnino;
4. nadzoruje delo poljskih čuvajev;
5. skrbi za čiščenje in vzdrževanje krajevnega trga, ulic in uličnih kanalov v kraju; nadzoruje izvrševanje obveznosti, ki iz tega izvirajo za državljanje;
6. skrbi za upravljanje krajevnega pokopališča;
7. skrbi za organiziranje ukrepov zoper požar, poplavo in druge elementarne nesreče, organizira izvrševanje ukrepov za zavarovanje pred takimi nesrečami.

Občinski ljudski odbor lahko da s pritrditvijo okrajnega ljudskega odbora Novo mesto s posebnim odlokom v delovno področje krajevnega odbora tudi druge zadeve.

Pri upravljanju splošnega ljudskega premoženja in pri opravljanju služb lahko krajevni odbor odreja potrebne ukrepe. Če krajevni odbor katere od naštetih zadev ne izvrši ali ne izvrši pravočasno, jo lahko izvrši občinski ljudski odbor sam.

105. člen

Krajevni odbor sodeluje pri izvajanju zakonov in drugih predpisov na svojem območju. V ta namen krajevni odbor:

1. pomaga občinskemu ljudskemu odboru oziroma njegovim organom pri organiziranju in izvrševanju vseh zadev, ki jih opravlja občinski ljudski odbor na območju krajevnega odbora;
2. seznanja državljanje na zborih volivcev ali pa neposredno z odloki in drugimi predpisi občinskega ljudskega odbora in njegovih svetov ter s predpisi

drugih državnih organov; spremlja izvajanje teh predpisov in predlaga občinskemu ljudskemu odboru ukrepe, s katerimi naj bi se zagotovilo pravilno izvrševanje teh predpisov;

3. na zahtevo občinskega ljudskega odbora, njegovih komisij in svetov daje mnenja in predloge o posameznih vprašanjih iz njihove pristojnosti;

4. predlaga skrbnike za mladoletne in druge osebe, ki se postavljajo pod skrbništvo;

5. spremlja delo uslužbencev krajevnega urada ter drugih uslužbencev občinskega ljudskega odbora, kadar delajo na območju krajevnega odbora in predlaga občinskemu ljudskemu odboru ukrepe za izboljšanje njihovega dela.

106. člen

Vse zadeve iz svojega področja opravlja krajevni odbor na podlagi predpisov, zadeve, ki niso urejene s predpisi, pa v skladu s krajevnimi običaji.

107. člen

Občinski ljudski odbor nadzoruje delo krajevnega odbora. Občinski ljudski odbor ima pravico razveljaviti ali odpraviti nezakonite ali nepravilne akte, ki jih izda krajevni odbor izven upravnega postopka.

108. člen

Krajevni odbor odloča o upravnih zadevah v mejah svojega delovnega področja s sklepom. Upravno odločbo pa izda krajevni urad.

Krajevni odbor, namesto, da bi se izdala upravna odločba, lahko sporoči stranki svoj sklep o upravni stvari tako, da ji da na vpogled sejni zapisnik, v katerem je vpisan sklep. S podpisom na izvorniku sejnega zapisnika in s pristavkom dneva potrdi stranka, kdaj ji je bil sklep sporočen.

Če območje krajevnega odbora ne spada v območje krajevnega urada, sporoči krajevni odbor stranki svoj sklep o upravni stvari po določbi drugega odstavka tega člena.

Zoper odločbo oziroma sklep po prejšnjem odstavku ima stranka pravico do ugovora na občinski ljudski odbor v osmih dneh potem, ko ji je bila odločba dostavljena oziroma sklep sporočen.

Na podlagi ugovora izda pristojni upravni organ občinskega ljudskega odbora odločbo in jo dostavi stranki, ki je vložila ugovor. Zoper to odločbo ima stranka, ki z njo ni zadovoljna, pravico do vseh pravnih sredstev, ki so po veljavnih predpisih dovoljena zoper to odločbo, izdano v upravnem postopku na prvi stopnji.

109. člen

Sredstva za izvrševanje nalog krajevnega odbora se zagotovijo v občinskem proračunu. Krajevni odbor ima lahko predračun dohodkov in izdatkov, ki je sestavni del občinskega proračuna. Odredbodajalec za izvrševanje predračuna krajevnega odbora je predsednik krajevnega odbora.

Občinski ljudski odbor lahko odloči, da se dohodki od krajevnih pašnikov, del občini pripadajočih

dohodkov od komunalnih zavodov in tudi del drugih občinskih dohodkov, ki se dosežejo na območju krajevnega odbora uporabljajo samo za potrebe kraja.

Krajevni odbor mora predložiti zboru volivcev v obravnavanje predlog za porazdelitev in uporabo sredstev iz predračuna krajevnega odbora.

110. člen

Z dohodki iz posebnega krajevnega prispevka, ki je na zakonit način vpeljan za potrebe kraja, razpolaga krajevni odbor.

3. Način dela

111. člen

Krajevni odbor dela na sejah.

Na prvi seji si izvoli krajevni odbor predsednika. Predsednik pripravlja, sklicuje in vodi seje.

Dnevni red seje določi krajevni odbor na predsednikov predlog.

Krajevni odbor sprejema sklepe z večino glasov svojih članov.

112. člen

Krajevni odbor mora najmanj enkrat letno občinskemu ljudskemu odboru poročati o svojem delu.

113. člen

Dolžnost predsednika in člana krajevnega odbora je častna družbena služba.

114. člen

Upravno izvršbo sklepov krajevnega odbora izvršuje občinski ljudski odbor praviloma po krajevnih uradih. Krajevni odbor lahko izvršuje svoje sklepe tudi sam.

IV. ZBOR VOLIVCEV

115. člen

Zbori volivcev se praviloma sklicujejo za območja krajevnih odborov (96. člen tega statuta).

Občinski ljudski odbor lahko določi s sklepom, da se na posameznih območjih zborov volivcev, določeni po prejšnjem odstavku sklicujejo zbori volivcev po posameznih delih tega območja.

116. člen

Občinski ljudski odbor mora najmanj enkrat letno, krajevni odbor pa najmanj vsakega pol leta enkrat poročati zborom volivcev o svojem delu.

117. člen

Odborniki občinskega ljudskega odbora morajo najmanj enkrat letno poročati o svojem delu in o delu občinskega ljudskega odbora na zborih volivcev volilni enoti, v kateri so izvoljeni. Poročati morajo tudi, če zahteva to od njih zbor volivcev ali najmanj desetina volivcev.

Če skliče zbor volivcev predsednik občinskega ljudskega odbora, ga začne in vodi do izvolitve zborov.

rovega predsedstva predsednik sam ali pa odbornik, ki ga on določi; če skliče zbor volivcev krajevni odbor ga začne in vodi do izvolitve zborovega predsedstva član krajevnega odbora, ki ga določi krajevni odbor.

O zboru volivcev se napravi zapisnik; zapisnik je treba takoj poslati občinskemu ljudskemu odboru.

118. člen

Zbor volivcev skliče predsednik občinskega ljudskega odbora po potrebi, najmanj pa enkrat vsake tri mesece.

Zbor volivcev lahko skliče tudi krajevni odbor. O sklicanju mora obvestiti predsednika občinskega ljudskega odbora.

Predsednik občinskega ljudskega odbora oziroma krajevni odbor mora sklicati zbor volivcev, če to zahteva najmanj desetina volivcev ali okrajni ljudski odbor Novo mesto.

119. člen

Krajevni odbor skrbi za izvršitev sklepov zbora volivcev in poroča o tem na prihodnjem zboru volivcev. Na vsakem zboru volivcev je treba po izvolitvi predsedstva zbora prebrati zapisnik prejšnjega zbora volivcev.

120. člen

Občinski ljudski odbor lahko predloži posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti v obravnavo zboru volivcev.

Občinski ljudski odbor mora preden odloči o pomembnejših vprašanjih iz svoje pristojnosti, zahtevati mnenje zbora volivcev, zlasti preden sprejme odlok:

1. o občinskem družbenem planu in proračunu;
2. o regulacijskih načrtih;
3. o vpeljavi občinskih doklad in taks.

121. člen

Občinski ljudski odbor oziroma krajevni odbor mora vzeti sklepe zborov volivcev brez odlašanja v obravnavo in mora o svojih sklepih poročati zboru volivcev na njegovem prihodnjem sestanku.

V. Referendum

122. člen

Občinski ljudski odbor lahko razpiše občinski referendum zato, da posamezne odloke in druge ukrepe, ki imajo neposreden pomen za življenje in razvoj občine, predloži v potrditev volivcem, ali pa zato, da se volivci vnaprej o njih izjavijo. Referendum razpiše občinski ljudski odbor po lastnem preudarku ali na zahtevo petine članov oziroma volivcev v občini. Tako zahtevo lahko dajo volivci pismeno ali pa na zboru volivcev.

Občinski ljudski odbor razpiše referendum po prejšnji pritrditvi okrajnega ljudskega odbora. Če zahtevajo referendum volivcev, ga more ljudski odbor

razpisati najpozneje v 10 dneh potem, ko je dobil pritrnitev okrajnega ljudskega odbora.

VI. Končne določbe

123. člen

Ta statut začne veljati, ko ga potrdi okrajni ljudski odbor Novo mesto s pritrditvijo komisije republiškega zbora Ljudske skupščine LRS za statute, uporabljaja pa se od 1. septembra 1955, poznejše spremembe statuta pa od dneva, ko jih je ljudski odbor sprejel.

Ta statut je potrdil OLO Novo mesto z odločbo z dne 27. XII. 1957 št. 01/6-7515/2, Komisija Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS za statute pa je zanj dala pritrnitev s sklepom z dne 13. I. 1958 št. R 78/1-58.

Številka: 01/1-505/5

Šentjernej, dne 5. XII. 1957.

Predsednik ObLO:

Majzelj Dodo

153.

Na podlagi 1. odstavka 15. člena, 7. točke 12. člena in 2. točke 50. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list FLRJ, št. 19/52) ter člena 26. statuta občine Kostanjevica-Podbočje, je izdal občinski ljudski odbor Kostanjevica-Podbočje na seji okrajnega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 10. maja 1958

ODLOK

o podeljevanju socialnih podpor.

1. člen

V skrbi za socialno varstvo svojih občanov, daje občinski ljudski odbor socialno ogroženim osebam socialne podpore v okviru za to določenih proračunskih sredstev.

2. člen

Socialne podpore se dajejo osebam, ki stalno bivajo na območju občine in so dela nezmožne oz. so nepreskrbljene.

Za delo nezmožne in nepreskrbljene se smatrajo osebe, ki se ne morejo preživljati zaradi mladoletnosti, starosti, telesnih ali duševnih hib, težjih bolezni, zaradi oskrbe nedoraslih otrok ali zaradi študija in nimajo ne zadostnega premoženja ne zadostnih dohodkov, s katerimi bi se mogli preživljati, niti svojcev, ki bi jih bili dolžni in zmožni preživljati po zakonu, pogodbi ali sodni odločbi.

3. člen

Socialne podpore so:

- a) stalne,
- b) enkratne,
- c) dijaške.

Pravica do stalne in dijaške podpore teče od prvega dne v naslednjem mesecu, ko je bila podpora odobrena, in preneha koncu meseca, ko so odpadli pogoji,

za upravičenost. Svet za socialno varstvo lahko sklepe tudi drugače, upoštevajoč potrebe in okolnosti.

4. člen

Stalna socialna podpora se daje osebam, ki so trajno ali za daljši čas socialno ogrožene iz razlogov, ki so navedeni v členu 2. tega odloka. V primerih, ko se priznava socialna podpora osebam, ki so v celoti navezane na vzdrževanje iz sredstev podpore, mora ta znašati najmanj 3.000 din do največ 5.000 din mesečno. V posebno težkih primerih, zlasti tedaj, ko potrebuje podpiranec tujo pomoč za lastno postrežbo in nego, sme biti znesek tudi primerno višji.

V primernem znesku pa se lahko prizna podpora tudi osebam, ki imajo nekaj lastnega premoženja, a jim ne zadostuje za preživljanje, kot tudi onim, ki živijo v skupnem gospodinjstvu s svojci ali imajo sicer svojce, ki so jih dolžni preživljati, če je po skrbni presoji vseh okolnosti priznanje podpore upravičeno. V teh primerih se določi višina podpore po prostem preudarku.

Osebam, ki živijo v raznih socialnih zavodih, se določi preživnina oz. podpora v višini oskrbovalnine v teh zavodih oz. dela oskrbovalnine, upoštevajoč pri tem socialno stanje družine. Upokojencem, ki so v socialnih zavodih, se lahko v okviru možnosti doplača razlika med pokojnino in oskrbovalnino.

Pogoje o upravičenosti do podpore morajo prosilci dokazati z dokazi, ki se uporabljajo v upravnem postopku.

5. člen

Od oseb, ki imajo nepremičnine, se lahko zahteva, da se obvežejo prejeti podporo svojčas vrniti, in se ta zahteva zemljiškoknjižno zavaruje.

O dodelitvi podpor, ki so vezane na zemljiškoknjižno zavarovanje v smislu prejšnjega odstavka, se sklenejo ustrezajoče pogodbe, ki jih za občino sklene in podpiše predsednik občinskega ljudskega odbora.

6. člen

Enkratne podpore se dajejo osebam, ki so take pomoči potrebne zaradi nesreče, bolezni, smrti in podobnih primerov v družini. Take podpore se lahko dajejo tudi za nabavo ozimnice stalnih podpirancem, minimalnim upokojencem in sploh socialno ogroženim osebam in družinam v nujnih primerih.

Višina podpore se določi po skrbni presoji vseh okolnosti in seveda v okviru razpoložljivih finančnih sredstev.

7. člen

Dijaške podpore lahko sprejemajo učenci osnovnih šol, nižjih gimnazij, vajenci v gospodarstvu pa tudi dijaki višjih gimnazij in strokovnih šol.

Te podpore se priznavajo le otrokom padlih borcev in žrtvam fašističnega nasilja ter otrokom socialno ogroženih družin, upoštevajoč pri tem uspeh pri učenju.

Dijaška podpora sme znašati največ 6.000 din, všteti morebitni otroški ali invalidski dodatek kot tudi druge dohodke upravičenca. Izjemoma se lahko

dijaška podpora prizna tudi študentom, to je onim, ki prejema študentsko stipendijo po zadevnih posebnih predpisih, vendar le v primerih, če se oskrbuje v zavodih (internatih), pa študentska, všteti otroški dodatek in druge dohodke, ne zadošča za plačilo oskrbnine. V takih primerih se prizna podpora le v višini razlike med temi dohodki in oskrbnino.

8. člen

O prošnjah za socialno podporo odloča po prostem preudarku upravni organ, pristojen za zadeve socialnega skrbstva.

Odločba o socialni podpori se mora glasiti na podpiranec, izplačuje pa se njemu samemu oz. njegovemu zakonitemu zastopniku ali direktno zavodu, vendar mora biti to iz odločbe razvidno.

V posebno utemeljenih primerih se lahko z odločbo tudi določi, da se izplačuje podpora drugi osebi, ki ni zakoniti zastopnik, ki pa se odredi po potrebi. Socialne podpore se dajejo v denarju in le izjemoma v blagu.

9. člen

Zoper odločbe o dodelitvi podpore, odnosno o zavrnitvi prošnje tako stalnih, enkratnih in dijaških podpor, je dopustna pritožba v skladu s predpisi splošnega zakona o upravnem postopku na svet za socialno varstvo občinskega ljudskega odbora Kostanjevica- Podbočje.

10. člen

Stalne, enkratne in dijaške podpore se lahko ukinejo ali pa spremeni njih višina, če so za to ugotovljeni razlogi ali če so odpadli pogoji za upravičenost, kar so dolžni podpiranci sami sporočiti občini.

O ukinitvi ali spremembi višine podpore odloča upravni organ, ki je pristojen za zadeve socialnega skrbstva.

Pritožbe zoper to odločbo rešuje svet za socialno varstvo (9. člen).

11. člen

Najmanj enkrat letno se mora opraviti revizija socialnih podpor in obisk vseh socialnih podpirancev. V ta namen imenuje občinski ljudski odbor posebno komisijo. Poročilo o svojih ugotovitvah predloži komisija upravnemu organu, pristojnemu za zadeve socialnega skrbstva.

12. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku okraja Novo mesto.

Številka: 01/7-2345/1

Kostanjevica, 18. junija 1958.

Predsednik ObLO:
Karel Kuntarič l. r.

Na podlagi 1. odstavka 15. člena, 7. točke 12. člena in 2. točke 50. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19/52) ter člena 26., točke 2. statuta občine Straža-Toplice, je izdal občinski ljudski odbor Straža-Toplice na svoji seji dne 1. III. 1958

ODLOK**o podeljevanju socialnih podpor.****1. člen**

V skrbi za socialno varstvo svojih občanov daje občinski ljudski odbor socialno ogroženim osebam socialne podpore v okviru za to določenih proračunskih sredstev.

2. člen

Socialne podpore se dajejo osebam, ki stalno biva-jo na območju občine in so dela nezmožne oz. nepreskrbljene.

Za dela nezmožne in nepreskrbljene se smatrajo osebe, ki se ne morejo preživljati zaradi mladostnosti, starosti, telesnih ali duševnih hib, težjih bolezni, zaradi oskrbe nedoraslih otrok ali zaradi študija pa nimajo ne zadostnega premoženja ne zadostnih dohodkov, s katerimi bi se mogli preživljati. niti svojcev, ki bi jih bili dolžni in zmožni preživljati po zakonu. pogodbi ali sodni odločbi.

3. člen

Socialne podpore so:

- a) stalne,
- b) enkratne,
- c) dijaške.

Pravica do stalne in dijaške podpore teče od prvega dne v naslednjem mesecu, ko je bila podpora odobrena, in preneha koncu meseca, ko so odpadli pogoji za upravičenost. Svet za socialno varstvo lahko sklepa tudi drugače, upoštevajoč potrebe in okolnosti.

4. člen

Stalna socialna podpora se daje osebam, ki so trajno ali za daljši čas socialno ogrožene iz razlogov, ki so navedeni v 2. členu tega odloka. V primerih, ko se priznava socialna podpora osebam, ki so v celoti navezane na vzdrževanje iz sredstev podpore, mora ta znašati najmanj 2.000 din do največ 5.000 din mesečno. V posebno težkih primerih, zlasti tedaj, ko potrebuje podpiranec tujo pomoč za lastno postrežbo in nego, sme biti znesek tudi primerno višji.

V primernem znesku pa se lahko prizna podpora tudi osebam, ki imajo nekaj lastnega premoženja, a jim to ne zadostuje za preživljanje, kot tudi osebam, ki žive v skupnem gospodinjstvu s svojci ali imajo sicer svojce, ki so jih dolžni preživljati, če je po skrbni presoji vseh okolnosti priznanje podpore upravičeno. V teh primerih se določi višina na prostem preudarku.

Osebam, ki žive v raznih socialnih zavodih, se določi preživnina oz. podpora v višini oskrbovalnine v teh zavodih oz. dela oskrbovalnine, upoštevajoč pri tem socialno stanje družine. Upokojencem, ki so v socialnih zavodih, se lahko v okviru možnosti doplača razlika med pokojnino in oskrbnino.

Pogoje o upravičenosti do podpore morajo prosilci dokazati z dokazi, ki se uporabljajo v upravnem postopku.

5. člen

Od oseb, ki imajo nepremičnine, se lahko zahteva, da se obvežejo prejeta podporo svojčas vrniti in se ta zahteva zemljiškoknjižno zavaruje.

O dodelitvi podpor, ki so vezane na zemljiškoknjižno zavarovanje v smislu prejšnjega odstavka, se sklenejo ustrezajoče pogodbe, ki jih za občino sklene in podpiše predsednik občinskega ljudskega odbora.

6. člen

Enkratne podpore se dajejo izjemoma osebam, ki so take pomoči potrebne radi nesreče, bolezni, smrti in podobnih primerov v družini. Take podpore se lahko dajejo tudi za nabavo ozimnice stalnim socialnim podpirancem, minimalnim upokojencem in sploh socialno ogroženim osebam in družinam v nujnih primerih.

Višina podpore se določi po skrbni presoji vseh okolnosti in seveda v okviru razpoložljivih finančnih sredstev.

7. člen

Dijaške podpore lahko prejemajo učenci osnovnih šol, nižjih gimnazij, vajenci v gospodarstvu, pa tudi dijaki višjih gimnazij in strokovnih šol.

Te podpore se priznavajo le otrokom padlih borcev in žrtvam fašističnega nasilja ter otrokom socialno ogroženih družin, upoštevajoč pri tem uspehe pri učenju.

Dijaška podpora sme znašati največ 6.000 din, všteti morebitni otroški ali invalidski dodatek kot tudi druge dohodke upravičenca. Izjemoma se lahko dijaška podpora prizna tudi štipendistom, to je onim, ki prejemajo štipendije po zadevnih posebnih predpisih, vendar v primeru, če se oskrbujejo v zavodih (internatih), pa štipendija, všteti otroški dodatek in druge dohodke, ne zadošča za plačilo oskrbnine. V takih primerih se prizna podpora le v višini razlike med temi dohodki in oskrbnino.

O prošnjah za socialno podporo odloča na prostem preudarku upravni organ, pristojen za socialno varstvo.

8. člen

Odločba o socialni podpori se mora glasiti na podpiranca, izplačuje se pa njemu samemu oz. njegovemu zakonitemu zastopniku ali direktno zavodu, vendar mora biti to iz odločbe razvidno.

V posebno utemeljenih primerih se lahko z odločbo tudi določi, da se izplačuje podpora drugi osebi, ki ni zakoniti zastopnik, ki pa se odredi po potrebi. Socialne podpore se dajejo v denarju in le izjemoma v blagu.

9. člen

Zoper odločbo o podelitvi podpore odn. o zavrnitvi prošnje tako stalnih, enkratnih in dijaških podpor, je dopustna pritožba v skladu s predpisi splošnega zakona v obče upravnem postopku na svet za socialno varstvo ObLO Straža-Toplice.

10. člen

Stalne, enkratne in dijaške podpore se lahko ukinajo ali pa se spremeni njih višina, če so zato ugo-

tovljeni utemeljeni razlogi, ali če so odpadli pogoji za upravičenost, kar so dolžni podpiranci sami sporočiti občini.

O ukinitvi ali spremembi višine podpore odloča upravni organ, ki je pristojen za socialno varstvo.

Pritožbe zoper take odločbe rešuje svet za socialno varstvo, ObLO Straža-Toplice (9. člen).

11. člen

Najmanj enkrat letno se mora opraviti revizija socialnih podpor in obisk vseh socialnih podpirancev. V ta namen imenuje občinski ljudski odbor posebno komisijo. Poročilo o svojih ugotovitvah predloži komisija upravnemu organu, ki je pristojen za socialno varstvo.

12. člen

Ta odlok stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnem vestniku okraja Novo mesto.

Datum: 1. III. 1958.

Predsednik ObLO:

Erno Šali l. r.

155.

Na podlagi 2. točke 26. člena statuta občine Trebnje in prvega odstavka 16. člena temeljnega zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ št. 32-349/55), je občinski ljudski odbor Trebnje na ločenih sejah občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 21. VI. 1958 sprejel

ODLOK

o ustanovitvi sklada za štipendije občine Trebnje.

1. člen

Da se zagotovijo sredstva za štipendije, se pri občinskem ljudskem odboru Trebnje ustanovi sklad za štipendije.

Ime sklada je: »Sklad za štipendije občine Trebnje«.

2. člen

Namen sklada je, da s štipendijami podpre dijake pri šolanju na strokovnih šolah, učiteljskih, v višjih gimnazijah ter študente na univerzah, fakultetah in drugih višjih šolah, da se ta zagotovi občini ter zavodom in gospodarskim organizacijam na območju občine potrebni strokovni kader.

3. člen

Sredstva sklada so:

- dotacije iz proračuna občine,
- darila gospodarskih, združnih in družbenih organizacij ter drugih pravnih oseb in posameznikov.
- obresti od naloženih sredstev sklada.
- vračila prejemalcev štipendij, ki ne izpolnjujejo pogodbenih pogojev,
- denarne kazni, izrečene po 43. in 44. členu zakona o štipendijah.

4. člen

Sklad za štipendije upravlja 7 članska komisija za štipendije.

Predsednika in 5 članov komisije imenuje svet za šolstvo na svoji seji izmed prosvetnih, kulturnih in drugih javnih delavcev, enega člana pa določi mladinska organizacija.

5. člen

Sklad ima predračun dohodkov in izdatkov.

Odrredbodajalec za izvrševanje predračunov je predsednik komisije.

Sredstva sklada se nalagajo pri Mestni hranilnici — Komunalni banki Novo mesto, ki opravlja vse blagajniške posle in izplačuje štipendije. Presežek sklada se ob koncu leta prenese v predračun sklada za prihodnje leto.

6. člen

Sklad je pravna oseba, ki odgovarja za svoje obveznosti s sredstvi sklada.

Sklad zastopa predsednik sklada za štipendije, v njegovi odsotnosti pa član komisije, ki ga on pooblasti.

7. člen

Sklad ima svoja pravila, ki jih sprejme komisija za štipendije, potrdi pa jih občinski ljudski odbor.

8. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku okraja Novo mesto.

Številka: 01/1-3425/1

Trebnje, 21. junija 1958.

Predsednik ObLO:

Ciril Bukovec l. r.

156.

Na podlagi 2. točke 50. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19/52), 106. člena temeljnega zakona o proračunih (Uradni list FLRJ, št. 13/56) in 3. točke 26. člena statuta občinskega ljudskega odbora Trebnje, je občinski ljudski odbor Trebnje na ločenih sejah občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 21. VI. 1958 sprejel

ODLOK

o potrditvi zaključnega računa o izvršitvi proračuna občinskega ljudskega odbora Trebnje za leto 1956

1. člen

Potrdi se zaključni račun o izvršitvi proračuna občinskega ljudskega odbora Trebnje za leto 1956, ki obsega:

I. Zaključni račun občinskega proračuna:

dohodkov	34,203.630 din
izdatkov	34,172.525 din
presežek dohodkov nad izdatki	31.105 din

II. Zaključni račun finančno samostojnih zavodov:

dohodkov	5,837.442 din
izdatkov	5,932.899 din
presežek dohodkov nad izdatki	239.688 din
primanjkljaj	335,145 din

